NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 22 1980

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 20 (1578) 1980 | NELJAPAEVAL, 15. MAIL — THURSDAY, MAY 15 | XXXI aastakäik

„MISS ESTO KANADA" Helle Monica Leitham Muhu rahvarõivais on 21 aastat vana 5'6" pikk, õpib McGill ülikoolis kehalist kasvatust. Helle on Montrealist Aino ja Richard Leithami tütar, tal on veel kaks õde ja üks vend. (Lähemalt valimistest lhk. 4)

Foto — Elna Kungla

LAUPÄEVAL ETNILINE DEMONSTRATSIOON KANADA ÜHTSUSE TOETAMISEKS

Laupäeval, 17. mail, algusega kell 11.30 päeval korraldatakse Ontario parlamendihoone ees Torontos suurem etniliste gruppide demonstratsioon Quebeci rahvahääletuse puhul. Demonstratsioon korraldatakse Kanada ühtsuse rõhutamiseks ja eriti Toronto etniliste ringkondade nõude esiletoomiseks, et Quebec ei peaks Kanadast eralduma. Demonstratsiooni korraldajaks on etniliste organisatsioonide esindajaist moodustatud aktsioonikomitee, mille esimeheks on linnavolinik Tony Ruprecht.

Möödunud nädalal peeti Toronto Raekojas demonstratsiooniga ühinevate rahvusgruppide esindajate koosolek, millest võtsid osa üle viiekümne rahvusgruppide esindaja. Koosolekul andsid linnavolinik T. Ruprecht ja korraldava komitee liikmed ülevaate tehtud eeltöödest ja demonstratsiooni korraldusest. Demonstratsiooniks kogunetakse Queens Parki parlamendihoone ette laupäeval kell 11.30 päeval. Rongkäik parlamendihoone eest algab kell 12 päeval. Demonstratsiooniks kogunetakse viide kolonni. Esimese kolonni moodustavad rahvused algtähtedega A—E. Sinna koondatakse kõik balti rahvustest osavõtjad. Iga rahvusgrupp toob välja oma rahvusliku ja soovitavalt ka Kanada lipu ja esineb oma päritolumaa nimesildi järel. Soovitatakse kanda ka Kanada ühtsust rõhutavaid loosungeid. Parlamendihoone eest läheb rongkäik Raekoja ette, kus kantakse ette päevakohane proklamatsioon. Rongkäigu vastuvõtule Raekoja ees on palutud föderaal-, provintsi- ja linnavalitsuse esindajad.

Linnavolinik Tony Ruprecht rõhutas peetud organiseerival koosolekul, et Kanada ühtsust toetav ja Quebeci eraldumise vastu korraldatav demonstratsioon peab kujunema Kanada kolmanda jõu suureks manifestatsiooniks enne Quebeci rahvahääletust. Korraldajate sooviks on eriti, et rahvusgruppide liikmed tuleksid välja suuremal arvul, andes demonstratsioonile suurema jõulisuse. Eestlasi palutakse koguneda demonstratsioonil esimesse kolonni Eesti rahvuslipu juurde.

Nädalakroonika

EGIPTUSE OSATÄHTSUS TÕUSEB

Pärast seda, kui shahhi Iraani Lähis-Ida „kindlus" J. Carteri väära poliitika tulemusena maha jäeti, on Egiptuse osatähtsus USA liitlasena suuresti tõusnud. Egiptuse president Anwar Sadat peab aitama USA-d kaitsta Lähis-Ida õlisid ja selleks antakse Egiptusele kõike võimalikku abi.

Suuri raskusi valmistab ainult asjaolu, et koostöö Iisraeliga tekitab pahameelt teiste moslemite riikide keskel ja need on vähendanud oma senist toetust Egiptusele. Egiptus omab 400.000-delise armee, milline saab USA-st 4-miljardi dollari eest relvi ja laskemoona. Valmistatakse ette 100.000-de mehelist eriüksust, mis ohu korral saadetakse Pärsia lahe piirkonda, et kaitsta õliteid. Egiptus peab kaitsma ka Punase mere „sarve" Lõuna-Jeemeni rünnaku vastu.

Märgitakse, et kui J. Carteril oleks õnnestunud Iraanis pantvangid vabastada, siis see ei oleks ameeriklasi palju aidanud, sest Iraani moslemitel olid plaanid valmis ja nad oleks vangistanud nende asemele sadakond veel Iraanis viibivat prominentset ameeriklast, ajakirjanikke, professoreid, õlitehnikuid, ärimehi jt.

Läänerriikide diplomaadid märgivad, et Kremli võimumehed on viimasel ajal äärmiselt ärritatud arengu üle Kuuba saarel, kust tuhanded inimesed põgenevad USA-sse ja ilmselt võib nende poolt järgneda sõjaline invasioon, et Kuubat F. Castro võimu alt vabastada. Peetakse võimalikuks, et Moskva saadab Kuubale suurema arvu sõdureid, et Kuubat kaitsta.

New Yorgi politsei formeerib erilist üksust, kes peab võitlema terroristide, süütajate ja muude sarnaste kuritegude vastu. Üksus peab olema valmis aug. kuus, kus toimub New Yorgis demokraatide presidendi valimise suur konverents, mil on oodata rahutusi ja terroriakte. Kahtlustatakse F. Castro agente ja teisi terroriste.

USA-s on valmistatud Moskva olümpiaadi jaoks eri postmark, mis on läinud palju maksma. Nüüd soovitatakse sellele lüüa tempel „boicott" peale ja lasta sellisena käiku.

Üldiselt arvatakse, et president J. Carteri poliitiline „laev" on vajumas ja tal on vähe väljavaateid saada presidendiks. Ed. Muskie tulekust välisministri kohale ei loodeta midagi head, sest taotleb koostööd Moskvaga iga hinna eest.

President Carter lõpetas oma senise isolatsiooni ja pidas kõne, kus ründas teravas sõnastuses N. Liitu. President märkis, et Moskva agressiivne poliitika ähvardab maailmarahu. Tass vastas sellele tuntud vene sõimuga ja süüdistas J. Carteri sõja õhutamises.

Hiina katsetas aatomraketiga Vaikses ookeanis, mis lendas üle 6000-de miili. Selle uue raketiga on Hiina võimeline tabama Moskvat.

(Järg. lhk. 3)

Kuuba lennukid uputasid Bahama valvelaeva

HAVANNA — Kuuba väidab, et tema lennukid uputasid Bahama valvelaeva, kuna arvasid, et tegu on mereröövlitega. Nii vähemalt üteldakse ametlikus teadaandes pärast Bahama valitsuse valjut protesti. MIG võitluslennukid ründasid patrullilaeva rakettidega, kes oli tabanud Kuuba paadid kalastamas Bahama vetes. Neli meeskonnaliiget said surma.

Sõjavägi võttis Ugandas võimu üle

KAMPALA — Sõjavägi võttis võimu üle president Godfrey Binaisa'lt ja arvatakse, et tema asemele tuleb endine president Milton Opote, kelle 1971. a. kõrvaldas kurikuulus Idi Amin. Milton Opote elab pagulasena Tanzanias.

Uganda julgeolekut ja stabiilsust kontrollib praegu sõjaline komisjon, kuigi nimeliselt presidendi ülesannetes on Godfrey Binaisa.

Floridas varises sild koos sõidukitega

ST. PETERBURG — „Sunshine Skyway" sillast varises 1000 jala pikkune osa elava liikluse ajal ja viis kaasa bussi ja mitu autot. Tuukrid on leidnud juba 25 laipa sõidukite rusude vahelt ja arvatakse, et viis inimest on veel surnud. Rajuilmaga sõitis vastu silda kaubalaev.

Rootsis lõppes tööstustööliste streik

STOKHOLM — Rootsis lõppes streik, mis koos sellega seoses olnud vallandamistega, hõlmas 850.000 tööstustöölist. Peaminister Thorbjorn Falldin veenas tööandjaid võtma vastu sobitajate ettepaneku tööstustööliste tasu kõrgendamiseks 6,8 protsenti. Streigid üle maa algasid 27. aprillil ja sulgesid Stokholmi maaaluse raudtee, katkestasid raudteeliikluse Göteborgi vahel ja panid seisma lennuliikluse. Televisioonis anti edasi vaid uudiseid ja töötas ainult üks raadio saatja.

Iraani võimud saatsid USA-sse USA sõdurite laibad

Shveitsi saatkonna vahetalitusel said ameeriklased kätte oma sõdurite laibad, kes langesid USA Teherani saatkonna pantvangide vabastamise katsel Iraani kõrbe alal, kus lennuk ja helikopter põrkasid ülestõusmisel kokku. Laipade ärasaatmisel oli abiks Kreeka Katoliku peapiiskop H. Capucci, kes on Khomeiniga heas vahekorras.

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud laupäeval, 17. mail ja esmaspäeval, 19. mail Victoria Day puhul.

T.E.S. Täienduskooli emadepäeval esitatud laulumängu „Kolmed kosjad Mäeotsa talus" lõpustseen. Vasakult: Vaenelaps — Vivian Oder, Meremees — Juhan Lindau, Sulane — Peeter Sõrra, Talutütar — Juuli Lindau, Perenaine Linda Silma, Tombi Toomas — Martin Kiik ja tagaplaanil — „Külarahvas". (Lähemalt lhk. 4)

Foto — O. Haamer

JÜRI LINA KÕNELES OTTAWAS, TORONTOS JA MONTREALIS

Tuntud eesti vabadusvõitleja Jüri Lina pääses Soome möödunud aastal abiellumise teel. Sealt ta siirdus Rootsi ja praegu on ta ringreisil siinsel mandril USA kongressi kutsel, et selgitada olukorda okupeeritud Eestis. Seda juhust ta kasutab, et siinsetele eestlastele selgitada, milline on tõeline elu okupeeritud Eestis. Möödunud nädalal ta viibis Kanadas ja kõneles eestlastele Ottawas, Torontos ja Montrealis.

Ottawasse saabudes 7. mail ta kõneles esiteks olukorrast Eestis Kanada parlamendihoones, senaatoritest ja alamkoja liikmetest koosnevale Helsingi kokkuleppe järelvalve komisjoni liikmetele ja hiljem eesti ühiskonnale Ottawas. Helsingi kokkuleppe järelvalve komisjoni liikmed olid eriti huvitatud poliitilisest surest ja majanduslikust olukorrast Eestis. Venelaste sissevoolust ja eestlaste venestamise probleemist. Olümpiaregati korraldamisest Tallinnas ja kuidas suhtutakse Moskva olümpiaadi boikoteerimise küsimusse.

Jüri Lina koos Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamise Toimkonna liikmetega Toronto Eesti Majas. Vasakult — A. Nõmmik (esimees), J. Lina, H. Aruja, E. Salurand. Foto — O. Haamer

350 KUULAJAT

Neljapäeval, 8. mail J. Lina kõneles Toronto Eesti Maja suures saalis enam kui 350-le eestlasele olukorrast Eestis. Kuulajaskond jälgis suure huviga ligemale3 tundi kestnud ettekannet ja selle lõpul plaksutas tormiliselt.

Sissejuhatavates sõnades J. Lina selgitas, et ta on sündinud 1949. a. ja seepärast ei ole teadlik Stalini terrorist. Kui temal, gümnaasiumi õpilasena algasid kokkupuuted KGB-ga, siis ei kasutatud enam peksmist, piinamist ega uste mahalöömist, kui esimese koputuse peale kohe ei avatud. KGB agendid kohtlesid viisakalt ja veenvalt teisitimõtlejaid ja nendele anti aega järelemõtlemiseks. oma väärarusaamadest kommunistliku korra suhtes. Kui see tulemusi ei andnud, teisitimõtleja saadeti vaimuhaiglasse ravile. Ametivõimud on arvamisel, et inimene peab olema hull kui ta kommunistliku korra hüvesid ei oska hinnata. Selle „ravi" kasutamist ta kirjeldas üksikasjades ühe uskliku eesti noormehe juures. Seda oli vapustav kuulda.

Vangistatud vabadusvõitlejad ta jaotas kahte gruppi: eelistatud ja unustatud vabadusvõitlejad. Esimesse gruppi kuuluvad need, kellel koju jäävad maha omaksed, kelle vangistuse kohta teated jõuavad vabasse maailma ja kellele hakatakse sealt saatma kirju ning toetuspakke ja protestikirju N. Liidu valitsusele ja partei juhtidele. See põhjustab järelpärimisi ning seletuste andmist mida vangilaagrite ja vanglate administratsioon heal meelel ei seedi ja kohtleb neid vange tunduvalt teisiti kui neid kes on unustatud vangide nimestikus, kelle olukorra kohta keegi järele ei päri, kirju ja toetuspakke ei saada. Viimaseid koheldakse palju tooremalt ja nende olukord on tunduvalt raskem. Kirjad ja pakid vabadusvõitlejatele on suureks moraalseks toeks ning majanduslikuks abiks. Kirjutage, kirjutage ja kirjutage oli J. Lina eriliseks palveks.

JOOMINE

Iseloomustades kodumaa eestlaste elu, J. Lina märkis, et viimasel ajal elatakse paremini kolhoosides kui töötades linnas. Kolhoosis ei ole valitsuse ja partei ettekirjutused nii määravad kui linnas. Seal on elu kuidagi lahedam ja sissetulek suurem. Linnas on elu tugevasti normeeritud ning palgad kaugelt alla vaesuse taset. Selle tõttu töölised ei tööta huviga, püüavad seal, kus vähegi võimalik, kasutada tööaega isiklikuks varustamiseks toitainetega ja teiste eluliste vajadustega. Kuna produktsioon kuulub riigile ja rahvale, siis rahvas võtab, mis temale kuulub, teeb sellege äri või vahetab kellegi teisega, kes ka on võtnud midagi, mi-

(Järg. lk. 3)

Palume Teie lahket osavõttu

VÄLISMISJONI PÄEVAST

24. mail, 1980. a. TORONTO EESTI BAPTISTI Kirikus
883 Broadview Ave.
algusega kell 12 päeval, kuni kell 3 p.l.

Mitmesuguste käsitööde, kodumaiste vatitekkide j.m. realiseerimine misjonipõldudele saadetavate pakkide heaks.
KOHVI.

T.E.B.K. VÄLISMISJONI TOIMKOND

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada.
M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. Tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25 Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.50¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $4.00, tekstis $3.75, kuulutuste küljel $3.50.

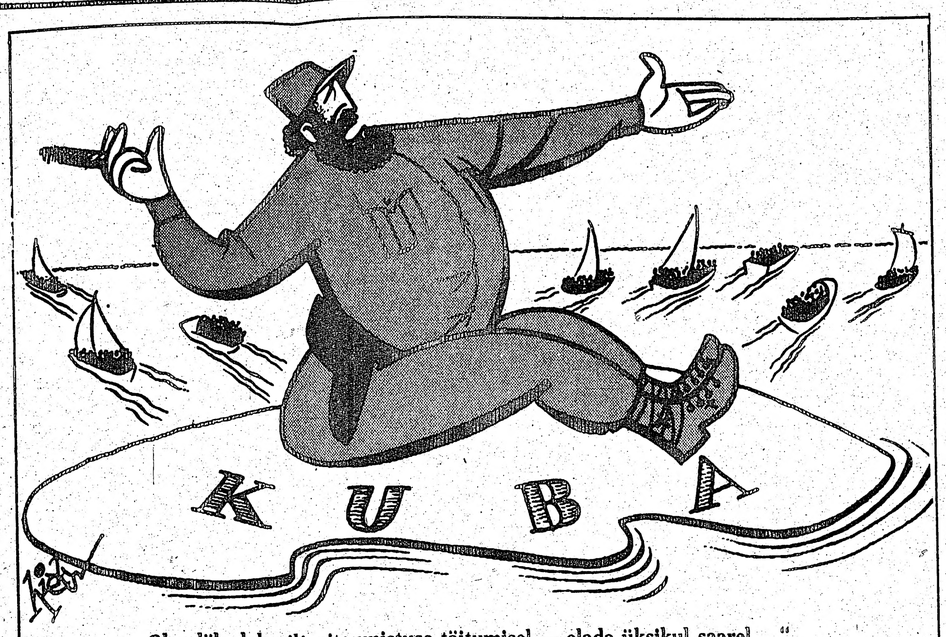

„Olen lähedal miljonite unistuse täitumisel — elada üksikul saarel . . ."....

Pantvangid Londonis vabastati rünnakuga

Kui hiljuti USA erikommandol ameerikalikult ebaõnnestus USA diplomaatide vabastamine Teherani saatkonnast, siis inglastel õnnestus suurepärase aktsiooniga Iraani Londoni saatkonna forseerimine, kusjuures 3 terroristi said surma, 2 langesid vangi ja 19 pantvangi pääsesid eluga saatkonnast, 2 pantvangi tapeti, kui pärslased ähvardasid neid tappa, kui nende nõudmisi ei täideta.

Saatkonna vallutamise viisid läbi lennuväe erüksused, mustas mundris. Rünnaku põhjustas teade, et püssimehed on juba 2 pantvangi hukanud. Sõdurid kasutasid üllatusrünnakut ja nad ründasid nii hoone esiküljelt, kui ka tagapoolt. See sündis kõik ajal, kus politsei ja ajakirjanikud seisid 200 meetrit eemal.

Heideti akendest sisse rida suure lõhkejõuga granaate,nii et suits mattis nägemise. Kuuldus ainult relvade laskmist. Miljonid inglased vahtisid rünnakut oma TV kaamerate ees. Lõpuks pandi valge lipp ühest aknast välja ja 19 pantvangi viidi haiglasse. Laibad koristati ja lahing oli üle. Kuid tuletõrjel kulus tunde, et süttinud hoonet kustutada. Terroristide nõudmiseks oli, et 91 nende seltsimeest Iraani vanglatest oleks vabastatud. Seega oli see saatkonna rünnak põhiliselt rohkem Khomeini terroristide aitamine, kui nende vastu võitlemine. Pantvangide hulgas oli ajakirjanik, üks inglise politseinik jt.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-pärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

QUEBEC'I REFERENDUM 20. MAIL

20. mail viib Quebeci peaminister R. Levesque oma provintsi hääleõiguslikud rahvahääletuse kastide juurde küsimusega: Kas „Ja" või „Ei"? Kas Quebec soovib suveräänsust Kanada föderatsioonis või mitte? Mis juhtub aga pärast rahvahääletust, mil „Ja" või „Ei" enamusvastus on teada? Vastus sellele küsimusele on tundmata ka asjaosalistele ja hakkab klaaruma alles vastastikkustes argumentatsioonides.

On selge, et Levesque ootab jaatavat enamusvastust, et siis keskvalitsusele surve peale panna oma nõudmistes. Federalistid keskvalitsusega eesotsas proponeerivad eitavat vastust, seda lootuses Levesque'le ja tema partelle pidurid peale panna.

Ükskõik kumma vastuse langemisel loodab keskvalitsus uuesti elustada põhiseaduse parandamise ja repatrieerimise küsimust koostöös kõigi provintsidega. Tuues Briti Põhja-Ameerika akti Briti parlamendi valdusest Kanada parlamendi õigustesse, osutuks keskvalitsusel kergemaks Kanada põhiseadust üldvajaduste kohaselt kohandada. Kuid samas küsib peaminister juba praegu, mis juhtub siis kui Levesque'i referendum saab enamuse jaatavaid hääli ja Levesque ei suvatse üldse Kanada põhiseaduse kujundamise ning saatuse küsimustest osa võtta.

Kuid teiseltpoolt ütleb ka peaminister P. E. Trudeau, et kui Quebec tuleb suveräänsust föderatsioonis nõudma, siis puudub temal, Trudeau'l, mandaat ei seda ega teist Quebeciga arutada. Kuid need seisukohad on vaid argumentatiivse obstruktsiooni piirkonnas aja võitmiseks ja kui Quebeci enamus nõuab suveräänsust, siis jääb üle vaid kaks selget valikut: 1) põhiseadus repatrieerida ja selles selgelt väljendada Quebeci nõudluse ebaseaduspärasust või siis 2) Quebecile järgi anda ja võimaldada Kanada lagunemine.

Eelolev referendum, kui midagi ootamatut ei juhtu, võib anda enamvähem tasavägised tulemused. Levesque arvab, et tema poolt soovitud „Ja" kehtib temale ka 51 protsendi häälte ulatuses. Status quo poolt hääletavad peamiselt inglased ja vähemusrahvuste grupid, kes soovivad status quo püsimist ulatuslike võimalustega praeguse Kanada näol. Tõenäolikult hääletab ka üks osa prantslasi föderatsiooni, s.o. „Ei" vastuse poolt. Föderalistid keskvalitsuse liikmetega eesotsas on praegu võitlemas selle vastuse saamiseks Quebeci kesküstes. Nii tõmbab Quebec'i eelolev referendum kogu valitsuse tähelepanu sisemistele küsimustele ajal, mil valitsusel oleks tarvis aega teiste sise- ja välispoliitiliste küsimuste jaoks.

Levesque ja tema Party Quebecois on seega suutnud Kanada viia sügava sisekriisini. Kuna Quebeci provints on kõrvuti teistega kasvanud majanduslikult õitsvaks provintsiks, pealegi on keskvalitsus jaganud keskvalitsuse fiskusest eelistatud alusel, siis ei ole Quebeci ja tema valitsuse praegused püüdlused majanduslikku laadi. Rohkem on käimasolev võitlus rahvuspoliitilist laadi kaugema mineviku mälestuste taustal.

Levesque otsib prantslastele poliitilist võimu ja oma tegelastele au, millist juba kindral de Gaulle asus aastaid tagasi ässitama oma sõnavõttuga siin ja Quebeci peaministrite vastuvõttudega Pariisis. See vahekord meeldis La Sage'lle, Johnsonile, Bourassa'le ja nüüd meeldib ka Levesque'ile. Quebeci juhid pole otsinud laiendatud õigusi ainult oma rahvale, vaid ka lähemat sidet Prantsusmaaga, mis võib omakorda tuua uusi majanduslikke võimalusi. Nii seisab praegune Kanada vastamata küsimuse ees sisemiselt ja väliselt. See mõjutab Kanada dollari väärtust, deprimeerib aktsiaturgu, tõstatab küsimusi Kanada kui kaupade varustaja tulevikku, kuid ka Kanada osavõttu ja selle efektiivsust Põhja-Ameerika mandri kaitsel ja osavõtus teistest kaitsepaktidest.

Kuigi referendumi päev on kiirelt lähenemas, siis on see ometi sellepärast hea, et Kanada tuleviku küsimused hakkavad paistma hoopis selgemas pildis. Mida kiiremini piit selgineb, seda parem on kõigile.

V.

AKTUAALSEL TEEMAL

MAAILM LEINAB JOSIP BROZ TITOT

Pärast neljakuulist rasket haigust, suri Jugoslaavia iseseisva kursiga kommunistlik juht marshal Tito. Titot peeti kaalukeeleks Moskva ja vaba maailma vahel, mispärast kogu maailmast ruttasid riigijuhid, kuningad, peaministrid ja presidendid Belgraadi, et avaldada oma austust mehele, kes hoidis oma kangekaelse iseseisva kursiga N. Liidu Punaarmeed Aadria mere kallastelt eemale. Kuid tema suuremaks teeneks oli Jugoslaavia talupoegadele, et ta jättis neile nende talud alles, mis Moskvat pahandas. J. Stalin, N. Hrustshev ja L. Brezhnev käisid Titot mõjutamas, kuid ta jäi oma surmani truuks iseseisva kommunismi kursile. Küsitakse, et mis tuleb pärast seda, kui paljude rahvaste ühisriigis Jugoslaavias enam ühendavat tegurit Titot pole elavate keskel?

J. Tito kõige suuremaks teeneks vabale maailmale peetakse seda, et ta hävitas Moskvast juhitud ühtlase kommunismi, kui ta 1948. aastal teatas oma pöörettekitavast otsusest. Pärast seda toimus Hiina kommunismi eraldumine ja paljud kommunistlikud parteid vabas maailmas ja isegi raudse eesriide taga, nagu Rumeenia lahkusid Moskva kursilt. See oli julge samm, sest J. Stalin ähvardas J. Titot ja ütles, et tal tarvitseb ainult oma sõrme liigutada ja Titot pole enam olemas. Kuid midagi sellist ei juhtunud. Jugoslaaviat peeti sõjaliselt liiga tugevaks, et teda rünnata. Küll olid Moskval varuks mitmed sõjaplaanid, et pärast Tito surma suruda Jugoslaavia Moskva kommunismi alla. On leidnud aset vene invasioonid Ungari, Tshehhi ülestõusud, Afganistani okupeerimine, kuid Jugoslaavia on püsinud erapooletul kursil. Tito oli vastumängijaks isegi möödunud aastal nn. kolmanda jõuriikide kongressil Havannas Fidel Castrole.

J. Tito suri Ljubljana medikal tsentris, kus ta viibis raske haigena ligi 4 kuud. Tal amputeeriti 20. jaanuaril pahem jalg. Alul keeldus Tito oma jalga lasta amputeerida, kuid nõustus, kui olukord läks raskemaks. Ta oli üldiselt terve mees ja oma 87. eluaastale vaatamata veel kõbus ja ergas. Ta suri südame ataaki tagajärjel, mis järgnes jala amputeerimisele.

Jugoslaavia valitsemise võttis üle kollektiivne juhtkond, sest praegune Jugoslaavia sotsialistlik vabariik koosneb paljudest rahvastest, kellest eriti kroaatid on väga sõjakad ja taotlevad lahkulöömist Jugoslaavia praegusest liidust. Kroaatid isegi demonstreerisid Torontos ja on korduvalt heitnud pomme ja valmistanud raskusi.

Tito laip toodi Belgradi, kus ta seisis 2 päeva laudsil ja ta maeti neljapäeval. Matust peetakse üheks suuremaks, sest sellest võtsid osa peagu kõikide maailmariikide tähtsamad juhid.

Inglismaad esitas prints Charles ja peaminister M. Thatcher. USA-d asepresident W. Mondale. Kanadat kindralkuberner Ed. Schreyer ja mitmed ministrid. Kuid matusel viibis isiklikult ka N. Liidu president L. Brezhnev, kes pidi kohtama seal asepresident W. Mondalega. Kohal oli ka Hiina peaministri abi. USA president J. Carter ei saanud sõita Euroopasse Iraani kriisi tõttu.

HEA ORGANISAATOR

Kui A. Hitleri üksused ründasid Jugoslaaviat 1941, siis organiseeris J. Tito partisaani salkasid, millised osutasid sakslastele nii suurt vastupanu, et Hitler raiskas palju nädalaid Balkanil ja tema sõjakäik Venemaa vastu jäi selle tõttu hiljaks. Ta ei suutnud enne talve tulekut vallutada Moskvat, mida peeti otsustavaks. J. Tito sai muidugi toetust inglastelt, kelle vaatlejad viibisid Jugoslaavia mägedes Tito peastaabis kogu sõja ajal.

Kõige kummalisem on, et Titol puudus peagu täielikult kooliharidus. Ta oli ametilt küla sepp. Kuid muidu väga andekas inimene. Tito suurem vastane oli Jugoslaavia kuningriiklaste poolel kindral D. Michailovits. Ta moodustas kollektiivse juhtkonna, kus Tito sõna oli lahkhelide puhul seaduseks.

Mis tuleb Jugoslaavias pärast Titot? — Seda küsitakse kõikjal, sest ta oli tõeline diktaator, kellel ei ole järglast. Diktatuurid kaovad, siis kui sureb diktaator ja Tito on surnud. Arvatakse, et praegune Jugoslaavia on sõjaliselt liiga tugev, et N. Liit julgeks teda rünnata, sest Jugoslaavia võib panna sõja korral välja ligi 3 miljoni hästirelvastatud meest. Jugoslaavias on aastaid tehtud ettevalmistusi Moskva rünnaku tagasilöömiseks

Isegi üks Kanada paratruppe viidi kiires korras Jugoslaavia piiridele. Kanadlased jäävad siiski Itaaliasse reservi. Inglismaa saadab paratruppide diviisi ja USA lennuüksus asub Aadria merde abiks USA 6 laevastikule.

Balkani rahvas on juba vanast ajast tuntud mässajate ja iseseisvuse nõudjatena. Ja Jugoslaavia föderatsioonis on kõik need kõige kirglikumad rahvused esitatud. Ükski neist ei talu teiste all elamist ja praeguses liidus tuleb sellega arvestada. Jugoslaavia on liiga kunstlikult tehtud riik, kus ainult raudse terroriga oli võimalik riiki koos hoida. Kuid Jugoslaaviast oleneb palju Euroopas.

AJK

Verine sirp Eesti kohal

New Jersey keskosas hästi leviv „Asbury Park Press" avaldas mõned päevad tagasi oma spordiosakonnas üle lehekülje pealkirjaga „Estonians jump on Olympic ban boycott" ERKÜ esimehe J. Simonsoni asjalikult ja hästi argumenteeritud artikli ühenduses olümpia purjejahtide regattaga okupeeritud Eestis. Sellega on toimetus omaltpoolt lisanud tohutusuure illustratsiooni, milles olümpialippudega Eesti rannikul tõuseb kommunistlik Nõukogude rusikas verd tilkuva sirbiga (Nõukogude lipusümboleist) — vihjates terrorile ja vabadusepuudusele okupeeritud Eestis — millest kõneleb J. Simonsoni artikkel.

MOSKVA TUNNEB MURET OLÜMPIABOIKOTI PÄRAST

HELSINGI (M. E.) — Moskvast saatis ajalehe „Helsingin Sanomat" kirjasaatja Pentti Suominen pika artikli, millest selgus, et Venemaal tuntakse üha suuremat muret olümpiamängude boikoteerimise pärast.

Üha sagedamini sealsetes informatsioonikanalites esineb Nõukogude ja välismaa sportlaste ning spordijuhtide arvamusi, milledes mõistetakse hukka president Carteri survet USA olümpiakomitee vastu. Üldiselt üteldakse, et ameerika sportlased on momendil „Carteri valitsuse poliitilised pantvangid". Kõigest hoolimata Moskva on veel arvamisel, et olümpiamängud toimuvad plaani järgi, kuigi kogu läänemaailm neid boikoteeriks.

TASS küsitles *tippsportlasi* — võimlejat Olga Korbut'i, Kuuba jooksjat Alberto Juantorena't ja armee ajalehes „Krasnaja Zvesda" Helsingi olümpiamängude tõkkejooksu hõbemedalimeest Juri Litujev'i. Kõik heitnud ette, et USA olümpiakomitee taganes nende valitsuse surve ees.

Keegi aga ei maininud, et kõik see sõltub Afganistani okupeerimisest. Ilmselt venelastel on kava vältida, et tavaline vene kodanik ühendab mänguboikoti Afganistani sündmustega. Näitena tõstetakse esile aprillikuu lõpus Moskvas korraldatud pressikonverentsist, kus mängude organisatsiooni komitee presidendi asetäitja Vitali Smirnov seletas Moskva tundeid USA boikotiotsuse pärast, aga mite sõnagi Afganistanist.

Selgub, et vene ajalehed on vähe kirjutanud boikotikavatsustest. Ainukeseks erandiks on Ühendriigid ja president Carteri vastu sihitud äge kriitika, mis näitab, et N. Liidus tuntakse suurt muret mängude õnnestumise pärast.

Mõnes lääne ajalehes ilmunud väited, et N. Liit oleks nõus olümpiamänge edasi lükkama, et vältida „spartaakiade taolised jupimängud", ei vasta tõele, sest iga päev ajalehed kirjutavad edusammudest olümpiaehituste püstitamisel ja et Moskva on samuti valmis vastu võtma külalised õigel ajal.

Moskva kirjasaatja informatsiooni järgi venelased ei taha sinna sportlasi, kes ilma rahvuslikkude olümpiakomiteede loata Venemaale tahavad reisida, sest nende sinnatulek võiks murendada rahvusliku küsimuse olümpiaspordis.

Ja just see on tähtis Moskvale, hoolimata sellest, et rahvusliku poliitika ja spordi ühendamine on kõige halvem asi praeguses Moskva õhkkonnas.

Kultuuripakkujad kodumaalt ulatavad „abistava käe"

STOKHOLM — Vene poliitilise politsei KGB katteorganisatsioon Välis-eestlastega Kultuurisidemete arendamise Ühing (VEKSA) tähistas Tallinnas oma 20. aastapäeva koosolekuga, millest propagandalehe „Kodumaa" teatel oli võtnud osa ka väliseestlasi Rootsist, Taanist ja Austraaliast.

Avasõna lausus esimees Ülo Koit, kes korduvalt on viibinud ka Kanadas ja USA-s.

Ülevaate tegevusest andis aseesimees Juhan Kahk, kes muuhulgas ütles, et „helilooja Eduard Tubin, kirjanikud Elmar Õun, Karl Einer, Rein Rannik ,teadlased V. Jaanusson, H. Mutvei, P. Koort ja A. Loit olid väliseestlaste hulgas teerajajaiks kodumaaga kultuurisidemete arendamise alal. Neile järgnes noorsootegelasi, õpetajaid, kunstisõpru." Ühing paneb oma arvele ka selle, et Austraalias Adelaide'i Eesti Seltsi näitering lavastas Enn Vetemaa näidendi „Õhtusöök viiele" ja samas on käsil „Roosiaia" lavastamine. „Õhtusöök viiele" olevat kavas ka New Yorgi eestlaste näiteringil. Oidi „Suveöö" ja rida teisi laule olevat populaarsed väliseestlaste laulurühmade repertuaaris" ja väliseestlaste noored muusikud olevat viisistanud P. E. Rummo, H. Runneli jt. luuletajate värsse. Sellele üsna kesisele „saagile" oli lisada, et möödunud aastal oli viies välisriigis käinud esinemas üle kolmekümne N. Eesti kultuuritegelase. Kõnelejа märkis ka „väliseestlaste noorema põlvkonna võõrdumist oma keelest ja kultuuripärandist". Selles osas lubas VEKSA „ulatada oma abistava käe".

Stalin jälle ausse

Ligemale 25 aastat tagasi N. Hrustshev mõistis J. Stalini ja tema mõrvateod hukka. J. Stalini laip kaevati Lenini kõrvalt üles ja maeti Kremli müüri äärde. Stalingrad, Stalino, Stalinbad, Stalinsk, said uued nimed.

Kuid praegu kirjutatakse Soveti ajalugu jälle ümber, kus J. Stalinit nimetatakse suureks poliitikuks. J. Stalin küll omas ainult 3 Lenini ordeni ja ühe sõjalise aumärgi, kuid L. Brezhnev omab 7 Lenini ordeni ja kolm vapruse medalit.

Kuid tsivilistist sõjaminister D. Ustinov Puna-Armee päeval nimetas J. Stalinit suureks poliitikuks ja 6000 ohvitseri aplodeerisid. Praegust juhti L. Brezhnevi peetakse liiga kõikuvaks ja on märke, et soovitakse J Stalini taolist kõva käega valitsejat. Valmistutakse pühitsema J. Stalini sajandat sünnipäeva 21. detsembril.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kas eestlasi sõidab olümpiaadile?

„Meie Elu" nr. 13 s.a. tõi „elna" intervjuu Harry Romaniga, milles viimane näib olevat kindel Tallinna olümpia-regatile sõitja Kanada purjesportlaste treenerina. Muidugi siis, kui Kanada valitsus ja olümpiakomitee ei otsusta boikoteerida olümpiaadi. Kirjutise autor ise kah ei puuduta poole sõnagagi seda boikotti, temagi seisukoht pole selge.

Kuidas suhtuvad meie tuntud moodsa naisvõimlemise juhid mitmel maal olümpiaadi boikotti, selleski pole midagi kuulda olnud. Kas vaikimine tähendab Moskvasse sõitmise kavatsusi (kongressidele jne.)?

Ei tahaks uskuda, et meie sportlased, võimlejad, nende juhid ja treenerid ei saa aru selle boikoti poliitilisest tähtsusest kui ühest meie iseseisvuse taastamise pürgimuste tegurist. Või säetakse endi isikliku auahnuse, majanduslikud või karjääri huvid ettepoole rahvuslikest huvidest? Kui seda sünnib, siis küll riskeeritakse senise populaarsuse ja poolehoiu kaotamisega eestlaskonnas, kui mitte rohkemaga.

Suur eestlane ja muusika-kunstnik Ludvig Juht, kontrabassi solist Bostoni sümfoonia orkestris, keeldus alati kaasa sõitmast, kuigi oli USA kodanik, kui orkester läks Venemaale kontserte andma. Teda tuli siis asendada mõne nõrgema jõuga. Kuid eestlasena ei suuda kõik meie kuulsused olla suured, kui isiklikud huvid on mängus, sellest on küllaldaselt näiteid lähemast minevikust.

Endel Tolger

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

LIIBÜAS ÕPETATAKSE VÄLJA TERRORISTE

Terroristide väljaõpe Liibüas on kestnud aastaid, nagu mitmed vastuluure organisatsioonid teatavad. Väljaõpet teostatakse Tripoli linna läheduses, selleks eriliselt ettevalmistatud laagris. Õpilasteks seni on olnud peamiselt sakslased Baader Meinhofi gangsterite seast, IRA liikmed, Itaallased Punasest Brigaadist, palestiinlased, türklased ja üksikud vabatahtlikud teistest rahvustest.

Terroristide väljaõpet finantseerib Liibüa diktaator Muammar Khadafi. Instruktoriteks on vene spetsialistid. Relvastus pärineb peamiselt N. Liidust.

Liibüas väljaõppe saanud terroristid on teostanud mitmeid terrori akte Euroopas ja Lähis-Idas. Muammar Khadafy eriliseks sooviks on et keegi terroristidest tapaks Egiptuse presidendi ja on lubanud selle teostajale tasuks 10 miljonit dollarit. Seni ei ole see korda läinud, sest president Sadati valve on väga tugev ning ettenägelik. Viimasel ajal Khadafy on hakanud valima terroriste oma rahva seast, lootes, et need on rohkem usaldatavad ja kindlamad.

On teada, et IRA liige, Wee Tom McMahon, kes võttis osa Lord Mountbatteni mõrvamisest, sai oma väljaõppe Liibüas. Suure Moshee vallutamiseks Mekkas Khadafy saatis sinna 700 erilise väljaõppega terroristi, kes olid varustatud parimate N. Liidu relvadega. Tema sooviks oli Moshee vallutamisega kõigutada Saudi Araabia kuningliku perekonna autoriteeti ning kiirendada usulist revolutsiooni sellel maal.

Õnnestunud aktide puhul Khadafy on olnud helde tasuga. Nii sai Carlos, kes organiseeris OPEC ministrite pantvangideks võtmise Viinis 1975. a., tasuks 1 miljon dollarit ja sakslane Klaus, kes sai haavata nende pantvangide võtmise juures, sai ekstra leevenduseks $250,000.

Khadafy toetab lääneriikide vastane grupp, kes Moskva toetusel püüab vähendada USA mõjuvõimu Lähis-Idas. Sinna kuuluvad PLO (Palestiinlaste vabadusvõitluslik organisatsioon), Liibüa, Süüria, Lõuna-Yemen ja Alzhiir.

VABA O

Vastukaaluks Mo
4.—6. juulini Vaba O
balti spordiorganisats
satsioonide käendusel

Vaba Olümpiaadi läbivi
di balti rahvaste ja ukrai
töö organisatsioon juba
gasi ja nüüd on juba val
Olümpiaadi üksikasjalik
olümpiaad peetakse Etob
val uuel Centennial Pärk
ja võistlustest võivad pea
ja leedu sportlaste võtta
ned Kanada sportlased,
Moskva olümpiaadile.

Vaba Olümpiaadi kava
sed võrk- ja korvpallis
jõustikus kõikidel aladel
tikus on nähtud ette
meestele ja naistele. Ees
vad kergejõustikus välj
sportlast, võttes osa pea
del. Mõned alad võiv

Jüri Lina

(Algus esiküljel)

da ta otseselt kasutada
ga suurendatakse oma
et kuidagi tõusta vähe
piiri peale. Kes sellega
need püüavad vähema
oma häda viina juues.
suureks rahvuslikuks p

Venelaste sissevool
suur. Neid tuleb linnad
tesse ja kaevandustesse
suur venelaste arv, sea
kuritegevus. Esikohal
on Narva linn, kus ven
teise koha peal on Ko
kolmanda koha peal o
venelasi on 50%. Rahul
ressaares, kus venelasi

PÕRANDAALUNE KIR

Oma rahulolematust
ra vastu Eestis ja N.
avaldatakse põrandaal
netes. Neid nimetataks
tuse" väljaanneteks, ve
moizdad". Selleks on
broshüür või lendleht
taks ning trükitakse k
viies eks. saadetakse
väärsetele tuttavatele.
da paljundavad viies
vad samal viisil. Palju
dub kuni selle järel
KGB ei saa seda kirj
sest seda kusagil ei o
nistas, et sellisel teel
lasknud 23 kirjandit.
on eriti levinenud N
mõnda raamatut või
paljundatud kuni 60.0

Ettekandele järgnes
Esimeseks nõuti selet
võimalik, et Eestist
sist Eestisse on kerge
ühendust ja pidada pi
ma et KGB neid katk
väga raske telefoneeri
leb kaua oodata või
on kinni. Kas kõnesid
ta? Vastusest selgus,
tisse on telefoni otsei
gi kaudu. Kõnesid k
Neid isegi võetakse l
takse. Kõne katkesta
kaldub ainele, mida
bada. J. Lina demon
dile võetud kõnet, mi
Mart Niklusele tahet
male taodeldakse uu
söiduluba. Kõned USA
kodumaale lähevad
liin on alati tugevast
ja tuleb kaua oodata

KIRJAD ON KASUK

Teiseks oli küsimu
kuulub komparteisse
või halba mõju aval
võitlejatele saadetut
kid. Kuulumist komp
eitas. Pakkide ja k
kohta ta andis veel
tusi ja mainis, et n
vabadusvõitlejatele
kohta ta märkis, et a
1979. a. ta vaevalt ole
survele vastu panna,
oleks saanud Rootsis
Edasi küsimused pu
tele lähedasi probleem
davaid vastuseid.

Kuulajaskonnale
EVV Abistamise Toi
A. Nõmmik, kelle ku
sel teostus J. Lina
Ettekande lõpul tä
jaskonna nimel abi
sekretär Henny Aru

★

Järgmisel päeval
Lina kõneles eestl
Jaani kirikus seltsk
Ka seal oli rahvast
kem kui loodeti ja
aplodeeriti püsti tõ
Kõnekoosoleku kor
E. Ruberg, kes täh
on aus, tugeva taht
sügavalt usklik inim
dab võidelda komm
vasta.

Laupäeval, 10. ma
New Yorki, kus tal
kõne Long Island
olukorrast Eestis.
algab reedel, 16. ma

VABA OLÜMPIAAD TORONTOS 4.–6. JUULINI

Vastukaaluks Moskva olümpiaadile korraldatakse Torontos 4.—6. juulini Vaba Olümpiaad. Selle korraldajaiks on ukraina ja balti spordiorganisatsioonid Kanadas nende rahvaste keskorganisatsioonide käendusel.

Vaba Olümpiaadi läbiviimiseks loodi balti rahvaste ja ukrainlaste koostöö organisatsioon juba mõni kuu tagasi ja nüüd on juba valminud Vaba Olümpiaadi üksikasjalik kava. See olümpiaad peetakse Etobicoke'is asuval uuel Centennial Park'i staadionil ja võistlustest võivad peale eesti, läti ja leedu sportlaste võtta osa ka mõned Kanada sportlased, kes ei lähe Moskva olümpiaadile.

Vaba Olümpiaadi kavas on võistlused võrk- ja korvpallis ning kergejõustikus kõikidel aladel. Kergejõustikus on nähtud ette 16 võitlusala meestele ja naistele. Eestlased panevad kergejõustikus välja umbes 20 sportlast, võttes osa pea kõikidel aladel. Mõned alad võivad eestlaste poolt jääda siiski katmata. Võrkpallis võtab usa umbes 20 eesti mängijat (meeskond ja naiskond), korvpallis esineb ainult eesti meeskond umbes 10 mängijaga. Jalgpallis eestlased osa ei võta.

Vaba Olümpiaadi üritused toimuvad reedel, 4. laupäeval, 5. ja pühapäeval, 6. juulil. Reedel on pidulik olümpiaadi avatseremoonia kutsutud külaliste osavõtul ja osavõtvate rahvusgruppide poolt esitatakse kava. Laupäeval, 5. juulil peetakse võrk-, korv- ja jalgpalli võistlused, pühapäeval, 6. juulil peetakse pallimängude lõpuvõistlused, kergejõustiku võistlused ja olümpiaadi lõpptseremoonia.

Eraldi peetakse Vaba Olümpiaadi laskevõistlused, mis toimuvad Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi korraldusel varem — laupäeval, 14. juunil.

Üksikasjalikult on juba välja töötatud võrkpalli ja korvpalli võistluste kavad. Võrkpallis algavad eelvõistlused kahel väljakul laupäeval kell 8 hom. ja lõppevad kell 2 p.l. Korvpalli võistlused algavad võimlas kell 2.30 p.l. ja lõppevad kell 9.30 õ. Lõpuvõistlused on pühapäeval võrkpallis algusega kell 9 hom. ja korvpallis kell 12.30 p.l. Kergejõustiku võistlused peetakse Etobicoke Centennial staadionil pühapäeval algusega kell 12.30 päeval ja lõppedes kell 2.30 p.l.

Vaba Olümpiaadi finansseerimiseks on esialgsete kulude katteks balti ja ukraina keskorganisatsioonid teinud oma sissemaksud. Olümpiaadi kulude katteks on käigus suurem loterii, mille piletid on müügil eesti, läti, leedu ja ukraina rahvusgruppides. Korraldajad loodavad, et neid loteriitähti arvukalt ostetakse.

Jüri Lina . . .

(Algus esiküljel)

da ta otseselt kasutada ei saa. Sellega suurendatakse oma sissetulekut, et kuidagi tõusta vähemalt vaesuse piiri peale. Kes sellega toime ei tule, need püüavad vähemalt unustada oma häda viina juues. Joomine on suureks rahvuslikuks probleemiks.

Venelaste sissevool Eestisse on suur. Neid tuleb linnadesse, tööstustesse ja kaevandustesse. Seal kus on suur venelaste arv, seal on suur ka kuritegevus. Esikohal selle poolest on Narva linn, kus venelasi on 98%, teise koha peal on Kohtla Järve ja kolmanda koha peal on Tallinn, kus venelasi on 50%. Rahulik on elu Kuressaares, kus venelasi on ainult 2%.

PÕRANDAALUNE KIRJANDUS

Oma rahulolematust valitseva korra vastu Eestis ja N. Liidus üldse avaldatakse põrandaalustes väljaannetes. Neid nimetatakse „oma kirjastuse" väljaanneteks, vene keeles „samoizdad". Selleks on mõni raamat broshüür või lendleht. See koostataks ning trükitakse kirjutusmasinal viies eks. saadetakse väga usaldusväärsetele tuttavatele. Need omakorda paljundavad viies eks. ja levitavad samal viisil. Paljundamine kordub kuni selle järele on vajadus. KGB ei saa seda kirjastust sulgeda, sest seda kusagil ei ole. J. Lina tunnistas, et sellisel teel ta on liikvele lasknud 23 kirjandit. „Omakirjastus" on eriti levinenud N. Liidus, kus mõnda raamatut või broshüüri on paljundatud kuni 60.000 eks.

Ettekandele järgnes elav sõnavõtt. Esimeseks nõuti seletust, kuidas on võimalik, et Eestist Rootsi ja Rootsist Eestisse on kerge saada telefoni ühendust ja pidada pikki kõnesid, ilma et KGB neid katkestaks. Siit on väga raske telefoneerida Eestisse. Tuleb kaua oodata või öeldakse, et liin on kinni. Kas kõnesid pealt ei kuulata? Vastusest selgus, et Rootsist Eestisse on telefoni otseühendus Helsingi kaudu. Kõnesid kuulatakse pealt. Neid isegi võetakse lindile ja talletatakse. Kõne katkestatakse, kui kõne kaldub ainele, mida KGB ei taha lubada. J. Lina demonstreeris üht lindile võetud kõnet, mis katkestati kui Mart Niklusele taheti teatada, et temale taodeldakse uuesti Rootsi sissesõiduluba. Kõned USA-st ja Kanadast kodumaale lähevad üle Moskva. See liin on alati tugevasti ülekoormatud ja tuleb kaua oodata.

KIRJAD ON KASUKS

Teiseks oli küsimus, kas J. Lina kuulub komparteisse ja kuivõrd head või halba mõju avaldavad vabadusvõitlejatele saadetud kirjad või pakid. Kuulumist komparteisse J. Lina eitas. Pakkide ja kirjade saatmise kohta ta andis veel täiendavaid seletusi ja mainis, et need on kindlasti vabadusvõitlejatele kasuks. Enese kohta ta märkis, et aastatel 1975 kuni 1979. a. ta vaevalt oleks suutnud KGB survele vastu panna, kui ta mitte ei oleks saanud Rootsist kirja ja pakke. Edasi küsimused puudutasid eelmistele lähedasi probleeme ja said rahuldavaid vastuseid.

Kuulajaskonnale tutvustas J. Lina EVV Abistamise Toimkonna esimees A. Nõmmik, kelle kutsel ja korraldusel teostus J. Lina ringreis Kanadas. Ettekande lõpul tänas teda kuulajaskonna nimel abistamistoimkonna sekretär Henny Aruja.

☆

Järgmisel päeval, reedel, 9. mail J. Lina kõneles eestlastele Montreali Jaani kirikus seltskondlikes ruumes. Ka seal oli rahvast koos 2 korda rohkem kui loodeti ja ettekande lõpul aplodeeriti püsti tõustes tormiliselt. Kõnekoosoleku korraldajaks oli seal E. Ruberg, kes tähendas, et J. Lina on aus, tugeva tahtejõuga isiksus ja sügavalt usklik inimene. Selline suudab võidelda kommunistliku terrori vasta.

Laupäeval, 10. mail J. Lina lendas New Yorki, kus tal oli samal õhtul kõne Long Island'i eestlaskonnale olukorrast Eestis. Tagasisõit Rootsi algab reedel, 16. mail.

JÜRI LINA USA KONGRESSI KOMISJONIS WASHINGTONIS

Okupeeritud Eestist Soome kaudu välja pääsenud eesti vastupanuliikumise aktivist Jüri Lina oli USA Kongressi Euroopa Julgeoleku ja Koostöö komisjonis Washingtonis seletusi andmas. Teatavasti saabus Jüri Lina USA-sse kongressi erikomisjoni kutsel ja majanduslikul toetusel kusjuures pool üldisest kulusummast tasuvad eesti organisatsioonid — Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu, Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, Rootsi Eestlaste Esindus ja Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamise Keskus.

USA Kongressi erikomisjon tegutseb Rep. Dante B. Fascelli juhtimisel ja komisjoni ülesandeks on Helsingi kokkuleppe täitmise jälgimine Nõuk. Liidu osas. Teisipäeval, 29. aprillil oli komisjoni ees tunnistust andmas veel Tatari ja mitmete teiste Nõuk. Vene poolt ikestatud rahvaste esindajaid, kellel on õnnestunud välja pääseda raudse eesriide tagant. Jüri Lina kutset USA-sse põhjustas kongressi komisjoni soov, et vähemalt üks tunnistajaist peaks olema Nõuk. Vene poolt okupeeritud Eestist. Lisaks komisjoni esimehele Dante B. Fascellile olid kohal veel rep. Jonathan B. Bigham ja sen. Jacob K. Javitz. Kohal olid ka „Ameerika Hääle esindajad oma aparaatidega, kes võtsid kõnelused helilindile, oma saatekava jaoks.

Jüri Lina saatjaks, kongressi komisjoni ametlikuks vahemeheks ja tõlgiks oli Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides aseesimees ja erivolinik mag. Mäido Kari, kes juhatas Jüri Lina esinemist sisse lühisõnavõtuga, tutvustades teda kui Eestis sündinud ja Nõuk. Vene okupatsioonivõimude all üles kasvanud noormeest, kes kehastab eesti rahva vaimsust ja püüdlusi Nõuk. Vene vägivalla alt vabanemiseks ja iseseisva Eesti riigi taastamist oma isaisade kodumaal, ja andis lühiülevaate Jüri Lina elukäigust. Järgnevana Jüri Lina luges ette oma ingliskeelse tunnistuse. Tema 14. leheküljeline kirjalik tunnistus käsitleb inimõiguslikku olukorda Eestis ja Balti riikides ning esitab hulgaliselt fakte Helsingi kokkuleppe rikkumise kohta. See kirjalik dokument anti üle Dante B. Fascellile ja kõikidele komisjoni liikmetele. Komisjoni esimees Dante B. Fascell esitas Jüri Linale järgmised küsimused:

KÜSIMUSED

1. küsimus. Miks Teie arvates venelased valisid just Tallinna selleks kohaks, kus pidada olümpiaadi regati võistlused?

Vastus: Põhjuseks oli, et selle kaudu saaks läänemaailmalt tunnustuse Balti riikide okupeerimisele ja näidata mitmesuguste propagandavahenditega, et poliitiline ja ökonoomiline olukord Eestis ei ole nii halb nagu seda peegeldatakse läänes Nõuk. Liidu kui terviku kohta.

2. küsimus. Nii et Teie mõtlete, et see oli väga tark samm USA ja teiste lääne riikide poolt, et boikoteerida olümpiamängusid Nõuk. Liidus.

Vastus: See oli väga tähtis samm, ja kõik inimõiguste aktivistid ja rahvuslikult mõtlevad eestlased ja inimesed üldiselt võtsid vaimustusega teatavaks selle USA otsuse ja loodavad, et teised läänеriigid ühinevad sellega.

3. küsimus. Miks Teie arvates venelased asuvad Baltikumis suurematesse linnadesse, ja eriti tsivilisikutega?

Vastus: Esimene põhimõte on, et sellega hirmutada kohalikku rahvast, sest et need venelased mitte ainult ei kontrolli ja jälgi rahvuslikku liikumist, vaid rakendavad võimude ähvardusi ja venestamist. Näiteks Tartus ja Tallinnas esinevates, venelaste poolt provotseeritavates konfliktides venelaste ja eestlaste vahel, venelased varjamatult ütlevad, et teid on kaks korda hävitatud 1941 ja 1949. aastail (massiliste deportatsioonidega), ja teid tuleks kolmandal korral lõpulikult hävitada! Aastail 1941 ja 1949. teostatud küüditamised sarnanesid Krimmi tatrlaste vägivaldsele küüditamisele nende põlisest elukohast Krimmist. Ei ole millegagi garanteeritud, et sarnane deportatsioon ei võiks toimuda uuesti ka Eestis, kui rahvusvaheline situatsioon halveneb. Praegu on Eestis linnasid kuhu on eestlastel keelatud minna ja kuhu pääsevad ainult eriusaldusväärsed isikud erilubadega. Pealegi on olemas Eestis erirajoonid kus enamasti elavad venelased näiteks Põhja-Eestis, Narvas ja Kohtla Järvel, kus venelaste protsent on üle 90-ne.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

Hiina rakettide süsteemi juhib üks endine USA raketiasjanduse ekspert koloneli teenistuskraadis. Moskva on väga vihane, et Hiina katsetab sellise raketiga, mis ulatab Moskvasse.

● Endine USA staabiülem kindral W. Westmoreland andis ajakirjanikele jutuajamise, kus ta tõi ette, et USA peab viibimata minema üle sundsõjäväe-teenistusele, sest praegu puudub mehi nii maaväes, mereväes, kui ka muudes väeosades. Ka reservid on puudulikud ja rahvuskaardil puudub vajalik arv sõdureid. .....

● Jaapani peaminister Ohira viibis ametlikul külaskäigul Kanadas ja võeti Ottawas pidulikult vastu. Ta külastas ka parlamenti. Jaapanlased soovivad saada Kanadast õli, sütt ja teisi materjale, sest Iraan keeldus Jaapanile edaspidi õli saatmast.

● Endine konservatiivide partei välisminister Flora FacDonald seletas ajakirjanikele, et konservatiivide partei vajab uuendusi. Ta seletas aga, et ta ei soovi uue juhi valimist, vaid J. Clark peab oma partei aparatuuri ja poliitikat parandama, sest senise kursiga ei olda rahul.

RESERVEERIGE NÜÜD APEX-LENDUDELE HELSINGI

7–180-päevase reisi sõiduhind annab teile võimaluse nautida Soome suve 180 päeva jooksul. Kui aga teie aeg on piiratud ja teil on lühem puhkus, siis võite ka 7 päeva puhkuse järel koju sõita.

- ☆ Miinimum reservatsiooni aeg: 30 päeva enne
- ☆ Suvehooaeg: 1. 6.—31. 8.
- ☆ Talvehooaeg: 1. 9.—31. 5.
- ☆ Maksu tähtpäev: 30 päeva enne ärasõitu
- ☆ Lastepiletid: 2/3 täiskasvanute piletihinnast (2—11-aastased)
- ☆ Sülelapsed: 10% täiskasvanute piletihinnast (alla 2-aastased)
- ☆ Tühistamismaks: $50.00
- ★ Hinnad järgmistest linnadest Helsingisse, Turusse või Tamperesse.

Ülalnimetatud hinnad on ametlikud ja õiged.

	TALVEHOOAJAL	SUVEHOOAJAL
MONTREAL	$597.–	$776.–
TORONTO	$630.–	$810.–
VANCOUVER	$765.–	$944.–

Võtke ühendust oma reisibürooga või järgnevate Finnair'i büroodega

FINNAIR

8 King Street East
Toronto, Ont.
M5C 1B5
(416) 362-1511

625 President Kennedy Ave.
Montreal, Que.
H3A 1K3
(514) 282-1173

Reserveerige meie kaudu kõikidele ülalpool mainitud lendudele! Helistage:

KOHO TRAVEL

TELEFON (416) 485-9437 – LEILA LAITA
või AINO KAING, 757-5080

191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ontario M4P 1K1

KORRALDAME HOTELLIDE RESERVATSIOONE, AUTODE RENTIMIST, RINGSÕITE (SIGHT-SEEING TOURS)

Ontario Provintsivalitsuse poolt loaga varustatud. Litsentsi nr. 1141985.

Seda kõike on võimalik reserveerida ainult ühe telefonikõnega.

Korraldame viisasid ja passe.

Toronto Eesti Ühispank

vajab

RAAMATUPIDAMISE- ja soovitav ka ELEKTROONARVEPIDAMISE kogemustega tööjõudu

Head väljavaated avanseerimiseks.

Kirjalikud sooviavaldused saata Ühispanga juhatuse nimele aadressil:

958 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4K 2R6.

KLM
The reliable airline of Holland

KASUTAGE ESTO '80 LENDUDEKS STOKHOLMI KLM ÜLE AMSTERDAMI

KLM LENDAB* IGA PÄEV TORONTOST AMSTERDAMI

Sealt võite jatkata lendu kas Stokholmi (lennu kestvus vähem kui 2 tundi), Kopenhaageni või Helsingi. Võite kasutada ka ronge mugavaks sõlduks.

LENNU HINNAD		Hind olenev lennu kuupäevast
CHARTER CLASS (7/180 päeva)	TORONTO/AMSTERDAM	$588/$669
APEX (14/60 päeva)	TORONTO/STOKHOLM	$618/$784
YOUTH — NOORED (12/21 aastat)	TORONTO/STOKHOLM	$701/$785

Reservatsiooniks helistada:

KLM ROYAL DUTCH AIRLINES TORONTO. TEL. (416) 366-9041
või teile sobivale reisibüroole.

* Koostöös CP Air'iga.

„MEIE ELU" TALITUSES TORONTO EESTI MAJAS MÜÜGIL

WINTARIO ($1.00)
THE PROVINCIAL ($5.00)
LOTO CANADA ($10.00)
LOTERIIPILETID.

JÜRI LINA ANDIS SELETUSI PARLAMENDI KOMISJONIS

OTTAWA — Kolmapäeval, 7. mail peatus eesti dissident Jüri Lina Ottawas, kus ta esines selgitustega Parlamendimäel läänеblokis Kanada parlamendiliikmete „Helsingi Grupi'le, kes on Kanada rahvaesinduse Helsingi kokkulepete täitumise järelvalve organ. Kanada ametlik seisukoht ja kokkulepete täide viimise tõlgendus ja hinnang toimub Välisministeeriumi poolt.

Küsitlemine tehti „Helsingi Grupi" suunamis-komitee poolt, mille esimees on C. Cassia (Toronto-Davenport), kes juhatas ka istangut. Küsitlemise jaoks kasutatav aeg oli väga ebasobiv, kuna samal ajal toimuvad senati ja alamkoja istangud. Arvukatest osavõtjatest olid eestlastele tuntud senaatorid P. Yuzyk ja S. Haidasz. Kahjuks oli istang senise tava vastaselt esimehe poolt kuulutatud kinniseks ja Kanada press puudus.

Jüri Lina ettekandele järgnesid komisjoni liikmete poolt küsimused, millele tuli vastata. Tõlgiks ja sidemeheks oli W. Pent. Jüri Lina seletustest selgus, et okupeeritud Balti riikides on ametivõimude hoiak kahtlusaluste kui ka poliitvangide kohtlemisel suuresti mõjustatud Läänеriikides olevast informatsioonist ning kuivõrd intensiivselt dissidentidest nende ajakirjanduses kirjutatakse. Raadiosaated „Ameerika Hääl" ja „Liberty" on Eestis suuresti kuulatavad ning nende kaudu saaks palju informatsiooni raudrimba taha saata.

Kokkuvõtet tehes komisjoni esimees C. Caccia tänas esitatud värskete materjalide ja faktide eest ning lubas ärakirjad J. Lina ettekandest esitada välisminister M. MacGuigan'ile, Välisministeeriumile, Madriidis oktoobrikuul toimuvale Helsingi kokkulepete teostamise hindamise konverentsi Kanada saadikule ja parlamendi raamatukogule. EKN'u abiesimees W. Pent tänas ülekuulamise komisjoni EKN'u ja Balti Liidu poolt, et nad leidsid võimaliku organiseerida ja läbi viia Jüri Lina küsitlemist nii lühikese ettevalmistusajaga.

EMADELE PÜHENDATUD PÜHAPÄEV

Maikuu teine pühapäev kuulub emale. Toronto E.S. Täienduskool pühitseb seda päeva alati pidulikult. Nii tänavugi. Ema hoole ja armastuse tunnustuseks pakkus me täienduskool emadele vaimse naudingu rikkaliku kavaga.

Piduliku emadepäeva avas koolijuhataja, Henn Ründva südamlikkude tervitussõnadega eesti emadele. Õpilaskoor Lydia Aruvalla juhatusel, laulis liigutava „Tänu emale", sellele järgnesid laulupeo laulud J. Aaviku „Karjapoiss" ja R. Pätsu „Pasunapoisid". I b kl. oli hästi õppinud ja esitas Leida Pildi „Emadepäevaks". I a kl. deklameeris julgesti Hella Leivati „Ei ole ju raske olla hea". I a klass tõotas sõna kuulata ja andis emale voli end nurkagi saata... Meeldivalt mängis klaveril Christofer Timusk Gersteini „Bagadelle".

EMA ARMASTUS

Aktuse kõneleja, täienduskoolide lõpetaja, Kai Tarum, ütles omas hästiettevalmistatud kõnes järgmisi tarkusesõnu: „Ema armastus on kõigest ülem. Tema on meile eluandja ja iseloomu kujundaja, tema armastusega on meil sissejuhatus eluteele. Ema ülesandeks on anda oma lapsele aluspõhi ja abinõud tema iseloomu arenemiseks. Tema aga peab ka tunnustama, et selle aluspõhjaks ei ole ainult lapsepõlve läbielamused. Ajalugu õpetab, et meie kultuuriline ja rahvuslik minevik määrab ka meie isikliku iseloomu. Mõnedki meist on otsustanud, et eesti keelt ja kultuuri pole siin maal vaja ning püüavad pöörata selja oma rahva päritolule. Kuid igal rahval on oma erinev iseloom ja see on aluseks iga liikme isiklikule iseloomule. Kui sa ei tunne oma päritolu, jääb vastamata osa sellest tähtsast küsimusest — kes ma olen? Iga isiku enesetundmine on niiviisi seotud oma päritoluga. Seda me ei saa maha jätta, aga me saame seda arendada.

Isikliku ja rahvusliku iseloomu tundmisega võime arendada tugevamaks oma parimad omadused ja püüda ümber kasvatada nõrgemaid iseloomu omadusi.

Oleme tänasele emadepäeva pühitsemisele kokku tulnud selleks, et tunda ennast eestlastena ja teame, et igal järgneval generatsioonil on vaja õppida selle tähendust.

Väljaspool kodumaad toimub noorte kasvamine vabaduses ja vabades oludes. Noore rahvuslik arenemine oleneb aga palju meie emade õpetusest lastele. Eesti kool ja eesti kirik on tähtsateks abideks selles õpetuses, kuid ema jääb meile alati mõtetesse eeskujuna eestluse teel.

Eesti rahvuslik iseloom on iseseisev mõtlemine ja tegutsemine. Meie emad peaksid just seda iseloomuomadust oma lastes arendama. Nõnda teeksid nad oma lapsi õnnelikuks, kuid samalajal ka teadlikuks nende rahvuslikust kuuluvusest."

Noorele kõnelejannale oli publikult tugev aplaus.

„POIMIK-OOPER"

Ühislauluna kõlas emadepäeva hümn — „Ema süda". Järgnes II a kl. õpilaste Tiia Pihla ja Liisa Noveki ilus deklamatsioon „Emake, sinule" ... Kaunisti kõlas klaverilt IV b kl. õpilase Heiki Sillaste soolo „Läbi pilvede", J. S. Bachi „Menuett nr. 3" ja „Kui ma ükskord suureks kasvan" mängis noor, kuid vilunud, viiuldaja Marja-Leena Roos, keda kitarril saatis ta isa, dr. Jaan Roos.

Erksa olemise ja sõnaga deklameeris „Mu lillekimp" III a kl. õpilane M. Roose. Suur saalitäis inimesi kuulatas vaikselt V b kl. õpilase Rutt Küngi meeldivaid, kauni meloodilisi soololaule „Kevadekuulutajad" ja „Soov" mida klaveril saatis lauluõpetaja Lydia Aruvald. Ilmse lõbuga ütlesid I. Ivandi luuletuse „Tänuks emale" õpilased Liisa Soots ja Liisa Pilvet.

Peale lühikest vaheaega tuli lavale populaarsetest eesti lauludest koostatud „põimik-ooper" — „Kolmed kosjad Mäeotsa talus". Toreda ja kodu-se tunde lõid kõik meie kunagised armastatud, kuid juba unustusse kippuvad laulud, nagu: Jõua ju kaugelta ... Sinul on nii ilusad silmad..., Sealt ju mu kullake..., Millal meie pulmad teeme ... j.n.e. Rahvatantsud sobisid nii kenasti sellesse kosjaloosse. Selle lõbusa „operi" lavastaja oli koolijuhataja Henn Ründva. Muusikaline saade Lydia Aruvallalt, rahvatantsud — Hugo Valter, dekoratsioonid — Manivald Meiusi.

Tegelased: Vaenelaps — Vivian Oder; sulane — Peter Sõrra; perenaine — Linda Silma; talutütar — Juulia Lindau; Tombi Toomas — Martin Kiik; Meremees — Juhan Lindau. Pillimees — Allan Liik. Külarahvas — rahvatantsijad.

Lõppsõnas koolikomitee esimees Hans Lupp tänas publikut, kes rohkearvuliselt kuulas ja vaatas ettekandeid, mida noored omast südamest esitasid eesti emale. Eesti emal on tähtsaim paik eestluse hoidmisel ja kasvatamisel, tema põlletaskus on eesti rahva tuleviku võti! Hans Lupp tänas samuti kõiki kava koostajaid, esinejaid ja abilisi. Mitmed suurevaeva ja -töö tegijad said kevadõisi. Rahvas väljendas tänu aplausiga.

Lõppsõnale järgnes ühislauluna rahvushümn.

H. L.

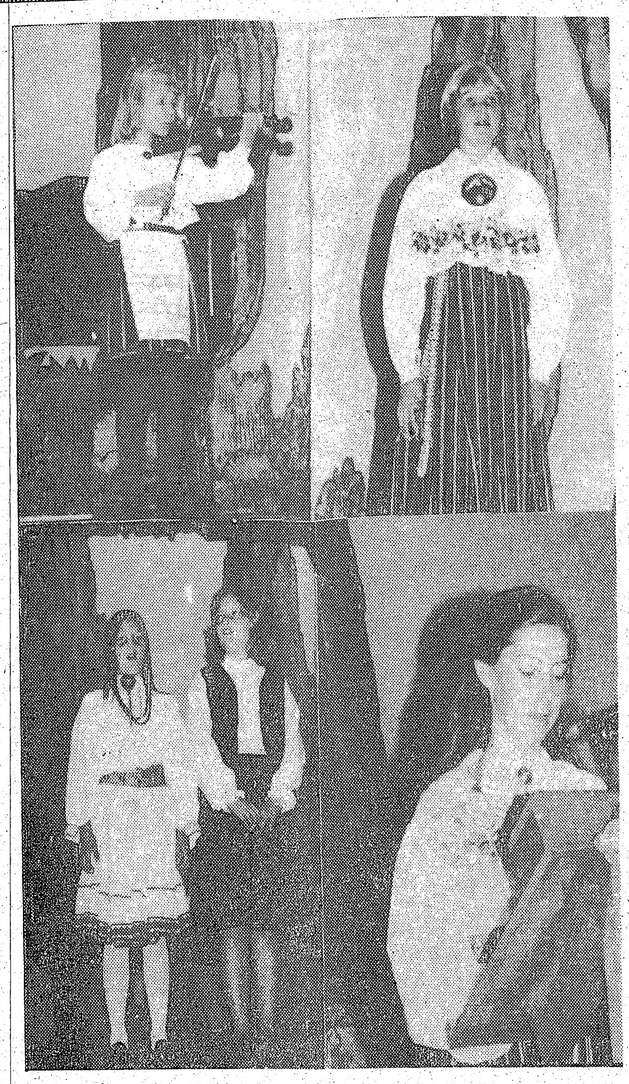

Täienduskooli emadepäeval esinejaid: Ülal: Marja-Leena Roos mängib J. S. Bachi „Menuett nr. 3. ja Rutt Küng laulab „Kevadkuulutajad" ja „Soov". All: Liisa Soots ja Liisa Pilvet deklameerivad Ilme Ivandi „Tänuks emale" ja Kai Tarum peab aktusekõnet.

Foto — O. Haamer

EMADEPÄEV JA LÕPUPIDU LASTEAIAS

Meeldiv oli olla läinud laupäeval meie eesti lasteaia emadepäeva ja tegevusaasta lõpu pühitsemisel. Hulk omakseid ja asjast huvitatuid jälgis laste tööde näitust ning väljapanekuid Eesti Maja suure saali seinal ja laudadel.

Vaatleja silmi paelusid käsitööd kuivatatud lilledest, kasetohust, sulgedest ja kivikestest. Samas olid karusnahatükikestest valmistatud koomilisi loomi, koolivihikuid kirja- ja pildikestega, kõigile neile oli asetatud juurde korrakohaselt laste nimekaardid.

Rohkearvuliselt oli seintel pildikesi ja teisi seinakaunistusi, vatist lumememmi, tähekesi, väljalõigete montaazhe ja muid kokkupandud kujutusi. Mu kõrvu kostis kellegi küsimine: „Kas neid töid osta ka saab? Parem paneksin laste tööd oma tuppa, kui abstraktseid asju või Picasso maale!" Vastust ei kuulnud.

IV kl. väljapanekute hulgas oli huvitav fotoalbum, kuhu oli jäädvustatud lasteaia tegevus piltides.

Suur Eesti maakaart rahvuslippude-, embleemide- ja vappidega kaunistas omavalmistatud lillekimpude keskel II kl. lauda.

Külluses oli I kl. töid. Puuklotsikestest majakesi, munakarpidest „elukaid", savist ornamente, pildikseatud kleebitud linde, lilli, käbidest asjakesi — kõik emadele pühendatud iluks ja silmarõõmuks!

Pea päistsid cesriide alt lavalt mudilaste jalakesed, kui eesriie avanes oli huvitava lillekaunistusega laval kogu lasteaia pere. Juhataja Ilve Vaikla ütles publikule teretulemast, lastevanematele tänu ja emadele õnnesoovi. Ta nentis, et töörohke ja huvitav aasta on jõudnud jälle lõpule ning loodab, et vanematel, eriti emadel jatkub energiat ja tahet lapsi kasvatada tublideks inimesteks, hoida emakeelt au sees ning jatkuvalt õpetada seda oma lastele.

ILUSAIM PÄEV

Palvuses mainis pastor Udo Petersoo, et aastas on palju tähtpäevi, kuid ilusaim neist on kevadine emadepäev. Sellel päeval, emale antud lillekimbus, peitub ka laste suurim tänu. Olgu Taeva Isa tänatud heldusse — ja emadepäeva eest, sest Taeva Isa on näidanud suurimat armastust, millele järgneb ema armastus. Anduku Taeva Isa ise lastele võimet, et nad sellest emaarmastusest oskaksid aru saada ja mõista.

Lasteaia lapsed esitasid ühislaule lõõkpillide saatel:

„Päike paistab", „kus sa käisid sokukene?" „Kui ma ükskord suureks kasvan..." „Tänu emale'.

„Hiiretips' — I, II ja III klass. „Sirjelind" — IV ja V klass. Laule juhatas Leena Tiisman, klaveril saatis Tiina Norheim. Julgelt astus ette V kl. ja luges luuletuse „Emale". Laulumänge „Meie teeme võid" ja „Minu koer Muri" mängis III kl. Selgete sõnadega ja kindla viisiga laulis emakestele kolm laulu väike Randar Puust. Tuntud tilluke kanneldaja, Leida Mae, esitas kandlel kena palakese, IV kl. deklameeris: „Esimese lille..." Pilvi Leesment oli osav klaveripala esitaja ning teisipäevased ja neljapäevased klassid kandsid korralikult ette: „Seitse paid".

LÕPETAJAD

Lasteaia kursuse lõpetajad: Andres Abe, Marcus Kolga, Mark Loit, Mark Tabur, David Hogg, Kalju Kurm, Tarmo Saks, Sven Linkrus, Hanno Raudsepp, Leida Mae, Ingrid Laar, Taimi Petersoo, Merike Purje, Peter Noolandi ja Erik Noolandi said lõpumärgid. Nad astusid laval läbi lillerõnga ja juhataja Ilve Vaikla pani koos õnnesooviga kaela lõpumärgid. Abijuhataja Maret Pajo kõneles lastele, et see märk ja tunnistus on nende esimene kooli lõputunnistus, millele hoolsale lapsele järgnevad veel mitmed tunnistused. Lapsed on lasteaias kenasti mänginud, laulnud, joonistanud, hoolega õppinud ja V kl. juba kodutöödgi teinud. Lapsed on korralikult emakeelt kõnelnud ja siit koolist lähevad kõik lapsed edasi täienduskooli, kus nad rohkem emakeelt õpivad. Olge ikka sama head ja tragid lapsed, siis tulevad teist tublid inimesed ja vahvad eestlased, kes meile kõigile rõõmuks!

Järgnes lasteaia laul rõõmsast laupäevast lasteaias ja eesti keele kõnelemisest... Kõik ettekanded said publikult elava aplausi osaliseks.

Eeskava lõpul oli huvitav film meie lasteaia „Esto Power'i" tegevusest, mille oli seadnud kokku Jaak Järve. Filmile kirjutas hea sõnastuse Ilve Vaikla, ettekantud Maret Pajolt, mis kaasnes filmile.

Lõppsõna pidulikule koosviibimisele ütles lasteaia lastevanematekomitee esinaine Ellen Leivat. Ta tänas kõiki kasvatajaid, kelle hoole all lapsed on aasta jooksul oskusi ja tarkusi omandanud. Eriline tänu oli tal energilisele ja väsimatule juhatajale Ilve Vaiklale, kelle juhtimisel lasteaia töö on sujuvalt kulgenud. Samuti on pereema Mai Musta olnud eriti töökas ja kohusetruu. Ellen Leivat soovis kogu personalile head suvepuhkust ja lootis kõiki jälle näha lasteaia algul 25. septembril s.a.

Roosiõisi jägasid rahvarõivas kasvandikud järgmistele kasvatajatele: juhataja Ilve Vaiklale, Pilvi Niidile, Ingrid Piilile, Linda Kukele, Helve Reppole, Silvia Siitamile, Aime Sarstomoinenile, Ene Kirsipuule, Silvia Tertsile, Maret Pajole, Tiiu Kolgale, Ruth Veskimetsale, Tiina Norheimile, Leena Tiismannile, Helle Arrole ja Maie Leesile. Nad on kõik andnud, meie kolmandale põlvkonnale Torontos, hellust, õpetust ja ühtekuuluvustunnet teiste eesti lastega. Nad on aidanud eesti kodul hoida eestlust.

Aitäh tehtud töö eest ja indu edaspidiseks!

Lastevanemate poolt oli korraldatud maitsev mahlalaud mudilastele ja külalistele külluslik kohvilaud.

H. L.

HELLE MONICA LEITHAM „MISS ESTO '80 KANADA"

Traditsioonilisel T.E.R.R. „Kungla" Maiballil möödunud laupäeval Furlane Klubis valiti nelja kandidaadi hulgast „Miss ESTO '80 Kanada", kelleks osutus Helle Monica Leitham Montrealist. Ta saab auhinnaks tasuta lennu Sihtasutuse poolt Eesti Päevadele ja majutuse Stokholmis ESTO '80 poolt. Kõigile kandidaatidele kingiti nägusad albumid.

Stokholmis toimub „Miss ESTO '80" valimine kõigi maade esindajate hulgast. Näitsikuteks jäid Heidi Simonlatser, Merike Toomes ja Kristiina Valter.

Žhürii koosseisu kuulusid Rootsi aupeakonsul Ingemar Söderström, dr. Jüri Daniel, Väino Einola, Kadi Kaljuste, Vello Muikma, Ellen Peterson, Anne Tõnisson. Žhüriid ballil abistasid Miss Esto '80 Kanada Toimkonnast Vally Johanson, Susan Suit, Mari Ann Tammark, ja Härnald Toomsalu. Ballilt puudus esinaine Milvi Puusepp.

Kaastegevad organisatsioonid olid T.E.R.R. „Kungla" (esimees Toomas Kütti), Sihtasutus Eesti Päevad Kanadas (esimees Tõnu Tõsine) ja Tallinn Festival (esimees Avo Kittask), kes oli ka Maiballi teadustajaks.

TUTVUMISÕHTU

Reedel, 9. mail oli Toronto Eesti Maja kohvikus korraldatud Sihtasutuse poolt „Missidega" tutvumise õhtu žhüriile ja ajakirjanduse esindajaile. Kohal viibisid ka „Miss Esto '80" Kahada toimkonna liikmed ja T.E.R.R. „Kungla" esimees. Kõik kandidaadid räägivad head eesti keelt ja on meeldivad.

„Meie Elu" esindaja pöördus küsimusega kandidaatide poole „Miks kandideerisite „Miss ESTO '80" Kanada kohale?" ja sai järgmised vastused: Merike Toomes — „Et saada enesekindlust ja julgust". Heidi Simonlatser — „Mõtlesin, et saan sellega aidata eesti ühiskonda". Kristiina Valter — „Meeldib inimesi kohata ja on põnev!" Helle Leitham — „Risti-ema Hille Sutt soovitas!"

Jälgides tüdrukute käitumist ja arvestades vestlust jäi mulje, et Helle Monica Leitham oli siiras loomulik ja vaba oma esinemises ja vastustes. Lähtudes rahvuslikust seisukohast, oli see parem grupp eesti tüdrukuid. Kõik neli on lõpetanud Eesti Täienduskoolid, omavad eranditult muusikaalse talendi, on aktiivsed gaidlusest, võimlemise gruppides, rahvatantsus või mõnes teises rahvuslikult tunnustatud noorte erialal. Vanus 18—21 aastat.

Tutvumisõhtu oli hästi korraldatud Sihtasutus „Eesti Päevad Kanadas" poolt.

„Miss Esto '80 Kanada" valimise žhürii lõppotsuse teatamine Maiballil oli veniv ja mõjus kõigile väsitavalt.

T.E.R.R. „Kungla" traditsioonilisest Maiballist võttis osa 250—300 külalist. „Miss Kanada" valimine ei toonud juurde tasulisi külalisi. Traditsioonilist Maiballi võib lugeda õnnestunumaks ürituseks, kuigi oodati suuremat arvu osavõtjaid. Eeskava osas esitati kolm rahvatantsu, mis olid head ja hoogsad, sobivad peo miljööle. Juhiks oli Taimi Voksepp, akordeonil saatis Allan Liik.

Kunagine hea ja kuulus 7-liikmeline Bob Cringani orkester hakkab aastatelt väsima, et ballil tantsutuju hoida.

★

„Miss Esto Kanada" pildi avaldas ka „Toronto Sun" oma pühapäevases numbris.

elna

Grupp T.E.R.R. Kungla noori tujuküllasel Maiballil. Vasakult: Kati Marley, Rita Valter, tema taga Lembit Ristsoo, Susan Suit eelmise aasta „Miss Tallinn", Toomas Kütti T.E.R.R. Kungla esimees, Henno Piirsalu, tema ees Maret ja Ester Kapp, Peeter Einola, Toomas Marley, Elda Käärman, Viivi Sillart, Robert Kivi, Susan Valvur, Tiit Vanaselja ja Agu Metsala.

Foto — Elna Kungla

August Jurs Hamiltoni Võitlejate Ühingu auliikmeks

H.E.V.Ü. peakoosolek peeti pühapäeval, 20. aprillil YWCA-ruumides. Koosolekust võtsid osa 50% liikmeskonnast. Haripunktiks oli praeguse ühingu esimehe August Jurs'i valimine auliikmeks. Olles kannud ühingu vastutusrikast koormat pidevalt, juba enam kui 12 aastat, on Hamiltoni ühing tema hoolitseval ja tasakaalukal juhtimisel arenenud oma tagasihoidlikust algusest teotahteliseks ja lugupeetud koondiseks.

A. Jurs'i tegevus ei piirdu ainult kohaliku ühinguga. Ohvrimeel ja ergas võitlusvaim on teda kandnud veel Ülemaailmse Vabadusvõitlejate Keskuse esimehe positsioonile.

Koosolek kulges üksmeelses vaimus. Nii juhatus kui ka enamus teisi Põhikirjas ettenähtud organeid valiti tagasi aklamatsiooniga. Ka aruanded ja eelarve võeti vastu ühel häälel. Samuti kinnitati ühel häälel mõningad muudatudsed Põhikirjas ja Kodukorras.

Ametlikule osale järgnenud omavahelisel koosviibimisel hiljuti ühinguga liitunud Harry Toi (Mississaugast) — andis huvitava ülevaate oma teenistusest ja kogemustest Saksa sõjaväe juures eesti lennuväe üksuse koosseisus.

Lõppsõnas esimees avaldas tänu E. Woodele, kes oli hoolt kannud einelaua eest, samuti A. Mölder ja E. Lindaja, kes olid saatnud kodus meisterdatud küpsiseid.

Kasulik teada

KUI KÕRGE PEAB OLEMA AUTOKINDLUSTUS

Kohustuslik vastutuskindlustuse seadus hakkas maksma 1. märtsil ja sellest ajast peale on karistatav auto kasutamine ilma kindlustuseta, mis peab olema vähemalt $100.000.—

Karistuse määraks nendele kes seda teevad ilma eelpoolnimetatud kindlustuseta on rahatrahv $500.— kuni $2500.— ja sõiduloa ära võtmine üheks aastaks.

Seega on võetud võimalus kasutada autot mis on kindlustamata. Muret tekitab vaid küsimus, kas $100.000 suurune kindlustus on küllaldane.

$100.000 katab enamiku kahjustustest, aga viimasel ajal on kohtutes esile tulnud nõudmisi mis on rahuldatud palju suuremas ulatuses.

On olnud nõudmisi miljoni ja enam dollari suuruses. $100.000 on vähe väärt kui olete süüdi õnnetuses kus surma või vigastada saab noor perekonnainimene, kelle ülalpidamisel on üks või enam perekonnaliikmeid ja kelle töötasu kuulub keskmisse või kõrgemasse klassi. Kohus võtab sel juhul arvesse töötasude kaotuse, valuraha, ja surma juhul kogu tema töötasu mida oleks ta saanud oma eluaja jooksul.

Summa mis tuleb maksta võib olla kergesti mitmekordne sunduskindlustuse alammäärast.

$1.000.000 suuruse vastutuskindlustuse preemia on vaid 20% enam kui praegune nõuetav sundkindlustus. Tõus sellisel vähesel määral on seletatav sellega et kõik teised kindlustuse liigid mida hõlmab kindlustus poliis, jäävad samaks ja juurdemaks on vaid vastutuskindlustuse eest. Kanada kohtud ei ole senini mõistnud välja nii kõrgeid kahjutasusid kui seda on tehtud USA kohtutes. Selleks on mitmesugused põhjused: 1. Kanada kohtunikud on alati otsuseid teinud realistlikumalt. 2. Kõrget kohtukulud ja advokaatide tasud mõjutavad Kanadas kiirele kokkuleppele. USA advokaadid töötavad aga protsendi alusel, millega nende huvides on võimalikult kõrgeid kahjutasusummasid saada.

KINDLUSTUSPOLIIS

Kindlustuspoliis on seaduslik kokkulepe teie ja kindlustuskompanii vahel, kuid on võimalik, et teate väga vähe mida see ütleb. Võimalik on, et kui olete sama kompanii kaudu kindlustanud aastaid, ei ole teil poliisi, vaid ainult igaaastased pikendusdokumendid, milles on vaid märgitud teil maksta olev preemia. Kui aga soovite poliisi saada, tarvitseb vaid seda nõuda oma kindlustusagendilt ja see saadetakse. Poliis sisaldab huvitavat lugemist. Kas teate näiteks seda, et surmasaamise korral autoõnnetusel, on kindlustuskompaniil õigus nõuda lahkamist, et selgitada surma põhjust. Kui olete saanud vigastada autoõnnetusel on kindlustuskompaniil õigus nõuda igal ajal ja nii sagedasti kui ta seda tarvilikuks peab, arstidelt raporte teie tervise kohta. Teie autokindlustus on maksev kui teie auto on parandusel ja teie kasutate sõiduks renditud autot või laenate sõiduks kellegi teise auto. Kui see toimub pikema aja jooksul, on soovitav astuda ühendusse kindlustusagendiga. Teie kindlustuse kompanii ei ole vastutav kui rendite oma auto kellegile teisele, võtate tasu sõidu eest kaasasõitjatelt või tranpsordite lõhkeaineid ehk radio-aktiivset materjali. Teie kindlustuspoliis on automaatselt pikendatud igal aastal ja teil ei ole tarvis selle üle muretseda kui mingil põhjusel tähtpäev ununeb. Teie kindlustusagent hoolitseb selle eest ja tühistamine toimub ainult siis kui teie selleks soovi olete avaldanud või pikema aja jooksul ei ole oma maksu tasunud. Kohustusliku kindlustuse juures juba Ontario valitsus valvab selle üle.

Hans Kivi

Leeripüha Jakobi koguduses

Pühapäeval, 18. mail kell 2 p.l. õnnistatakse Toronto Jakobi koguduses noored: Debbie Päärsalu, Jaak Raun ja Anne Summa.

Teenib abipraost Tõnis Nõmmik: Scololauludega esineb Evi Valge. Orelil Leida Pilt.

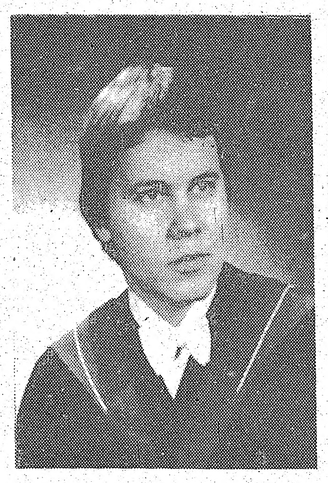

ALLAN HESS

Sündinud 1955. a. Kitchener'is. Keskhariduse sai Waterloo-Oxford Secondary School'is. Lõpetas 1979. a. Toronto Ülikooli arstiteaduskonna M. D. kraadiga. Jätkab õpinguid südame- ja sisehaiguste erialal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

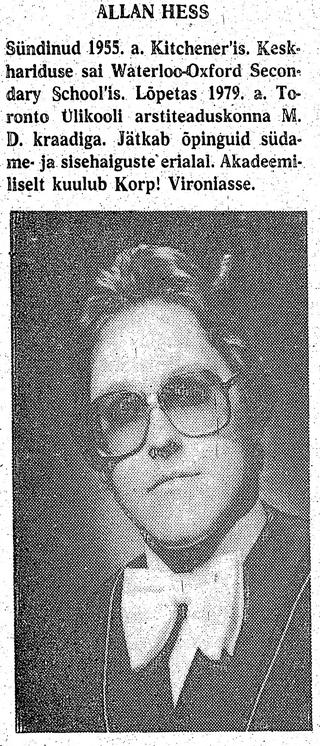

MARKUS HESS

Sündinud Kitchener'is 1953. a. Keskhariduse sai Waterloo-Oxford Secondary School'is. Jätkas õpinguid Waterloo Ülikoolis, lõpetades mehhaanika insenerina 1979. a. B.A.Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

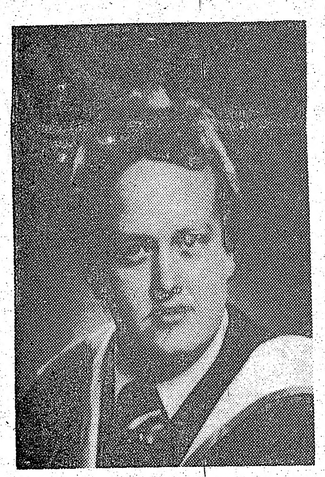

ALLAN LIIK

Sündinud Torontos 1956. a. Lõpetas East York Collegiate'i 1975. a. Õppis York University's majandusteadust, lõpetades selle 1979. a. B.B.A. kraadiga. Eestlastele hästi tuntud „Kaja" orkestrijuht. Töötab General Electric'us. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

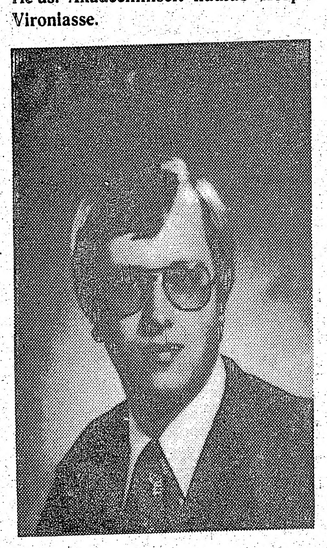

TOOMAS MARLEY

Sündinud 1953. a. Levis'es, Quebec'is. Keskhariduse saanud Newtonbrook Secondary School'is Torontos. Lõpetas 1975. a. Toronto Ülikooli tööstusinsenerina B.A.Sc. kraadiga. Jätkas õpinguid York University õigusteaduskonnas õppides samaaegselt ka majandusteadust magistrikraadi saavutamiseks. Lõpetas mõlemad 1979. a. LL.B. ja M.B.A. kraadidega. Praktikaaastal töötab Lang, Michener'i advokaatide kontoris. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.

HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

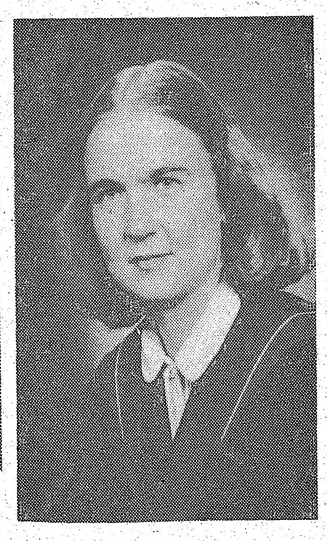

HELEN ANN VÕSU

Sündinud Montrealis. Lõpetas Concordia ülikooli 1974 a. B.A. kraadiga cum laude psühholoogias ja Toronto ülikooli arstiteaduskonna M.D. kraadiga 1979 a. kevadel. On praegu St. Michael'i haiglas Torontos kohustuslikul praktikal (internship). Algab oma eriala õppimist Toronto ülikooli juures 1. juulil. Akadeemiliselt kuulub Eesti Naisüliõpilaste Seltsi.

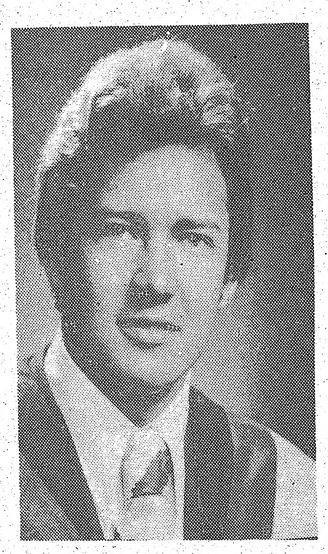

TOOMAS SAAR

Sündinud Montrealis 1956. a. Keskhariduse saanud Amherst Central Highschool'is, New York State. Lõpetas University of Waterloo elektri-insenerina B.A.Sc. kraadiga 1979. a. kevadel. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks, milleks sai National Research Council'i stipendiumi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

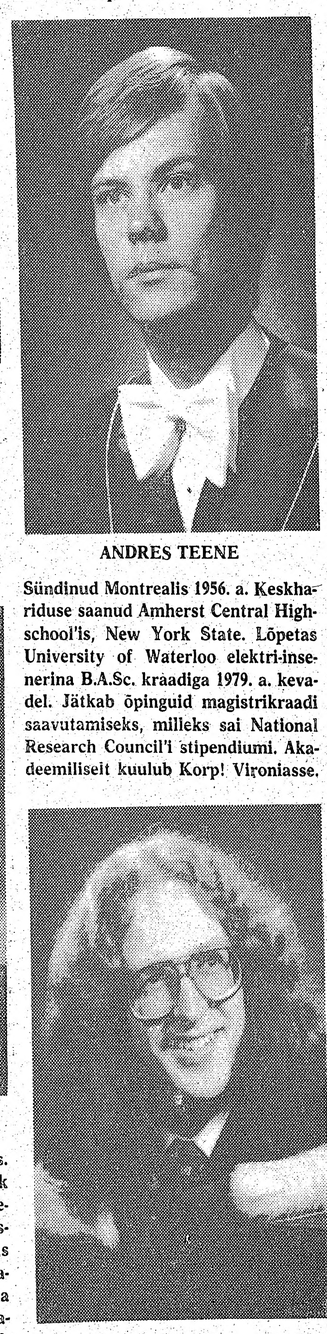

HILLAR JUHAN TORK

Sündinud 1957. a. Uus-Meremaal. Keskhariduse saanud Torontos Victoria Park Secondary School'is mille lõpetas 1975. a. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis, lõpetades selle 1979. a. elektriinsenerina B.A.Sc. kraadiga. Ülikooli ajal saanud J. Edgar McAllister Foundation'i ja Jüri Lellepi Mälestusfondi stipendiumeid. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks, milleks sai National Research Council'i stipendiumi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

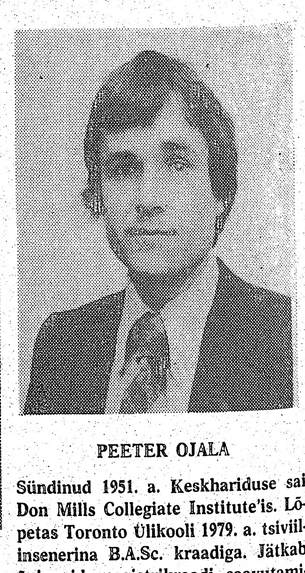

PEETER OJALA

Sündinud 1951. a. Keskhariduse sai Don Mills Collegiate Institute'is. Lõpetas Toronto Ülikooli 1979. a. tsiviilinsenerina B.A.Sc. kraadiga. Jätkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks. Töötab samaaegselt Stanley Structures Limited, Belleville'is design insenerina. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

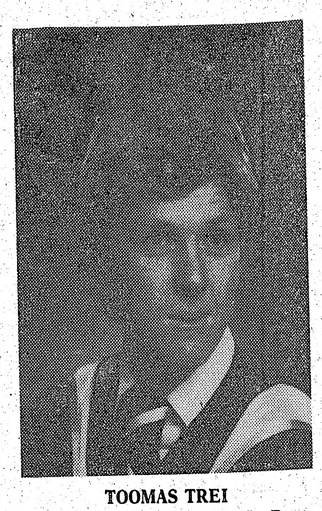

TOOMAS TREI

Sündinud 1950. a. Göteborgis, Rootsis. Keskhariduse sai Don Mills Collegiate Institute'is. Õppis Toronto Ülikoolis geograafiat, saavutades B.A. kraadi 1974. a. Hiljem jätkas õpinguid York University's magistrikraadi saavutamiseks, mille lõpetas 1979. a. M.B.A. kraadiga. Töötab I.B.M.'is. Akadeemiliselt kuulub Korp! Vironiasse.

Tulimuld alustab 31. aastakäiku

Hiljuti ilmus Lundis „Tulimulla", eesti kirjanduse ja kultuuri ajakirja uue, s.o. 31-se aastakäigu avanumber. Sisuks on, nagu tavaliselt, artiklid mitmesugustelt aladelt, luulet ja ilukirjanduslikku proosat. Selles numbris vaatleb V. Kõressaar August Gailiti loomingu teekonda, A. Roos kirjutab juhulaenude morfoloogilisest kohanemisest eesti keeles. A. Vilms vaatleb eksliibriseid koguja vaatekohalt, P. Reets käsitleb E. Rüga kunsti, G. Ränk refereerib dr. F. Oinase rahvapärimuste uurimusi, E. Uustalu arvustab Arvo Mägi ajalooraamatut jne. Proosapalaks on K. Ristikivi humoristlik lühijutt „Tarzan". Jätkub ka Ristikivi ja Kangro kirjavahetus romaanist. Seekord on kaasas rohkesti pilte.

Sissejuhatavas artiklis annab toimetaja ülevaate ajakirja möödunud kolmekümnest aastakäigust. Selles on esile toodud andmeid ajakirja siiani 135-s numbris, 8,568-l leheküljel avaldatud kaastöö iseloomu, laadi ja autorite kohta. Näeme üllatavalt suuri arve: kokku 1981-l korral on avaldatud kaastööd 412 autori sulest. Avaldatud kaastöös on 520-l korral luuletusi, 170-l korral ilukirjanduslikku proosat (lühieepikat ja mälestusi). Ülejäänud kaastöö — ca 1280-l korral on esseed, artiklid, ülevaated, arvustused jne. Palju on avaldatud kunstiteoste reproduktsioone ja fotosid. Ära on toodud ka kõikide eestlastest ja eesti sõpradest kaastööliste nimekiri.

See kokkuvõte „Tulimulla" senise tee ja töö kohta viitab ühele meie kultuurielu tähelepandavamale saavutusele eksiilis. See peaks üles kutsuma kõiki meie kultuuritahtelisi ja -huvilisi ajakirja tellima ja seniseid saada olevaid aastakäike hankima, nii kaua kui see on võimalik. Ajakirja talitus palub teatada, et käesoleva aastakäigu hind on Kanadas $18.—. Tellida saab aadressil: B. Kangro, Skördevägen 1, 222 38 Lund, Sweden. Aastas ilmub neli numbrit.

Bernhard Kangro romaan „Kuus päeva" ilmus

Mitmesugustel põhjustel hilinenud teos, Bernard Kangro uus romaan „Kuus päeva" on nüüd trükist ilmunud ja Eesti Kirjanike Kooperatiivi tellijaliikmetele välja saadetud. Kellel pole seda EKK liikmena ette varutud, on soovitav tellimisega rutata, sest õnnetul kombel on köitekojas osa poognaid vigastada saanud ja trükiarv, mis viimastel aastatel kohandatud tegelikule levikule ja kus eksemplare tagavaraks ei trükita, on sel korral seega veelgi väiksem.

Kangro uus teos erineb suurel määral ta endistest. See on ajalooline romaan 13. sajandi algusest, valminud pikemaaegse uurimistöö viljana. Selles vaadeldakse Lundi peapiiskop Andreas Sunepoja kirjut ning tegevusrohket elu järelvaates ta enese pilgu läbi. Peale kõige muu puudutab see Eesti saatust muistse vabadusvõitluse ajal.

See nädalalõpp on tulvil elevust, Nana Mouskouri, Dan Hill, Harry Chapin ja 6 osaline film, kas oled huvitatud?

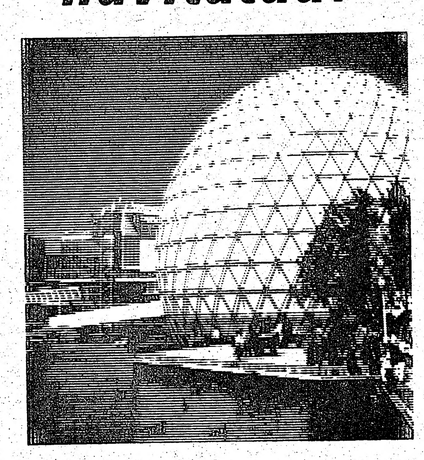

Üllatav. Nad on tulemas siia.

Lahtioleku ajad.
Park avatakse kell 10 hom. ja suletakse kell 1 öösel (Pühapäeviti kell 10 õhtul). Teatrid avatakse kell 10.30 e.l. — viimane etendus algab kell 9.30 õ.

Suvine igapäevane programm.
(15. maist kuni 14. sept.) park avatud 7 päeva nädalas.

Pääsmete hinnad*.
Täiskasvanud (18 ja vanemad) $2.50, $1.00 pärast kl. 9 õ. Juuniorid (13 kuni 17) $1.50. Lapsed koos vanematega 50 senti, ilma vanemateta $1.50. Pensionärid tasuta.
*Märkus: Mõned hinnad ja tingimused muutuvad Canadian National Exhibition'i ajal 13. aug.—1. sept.
Avalikuks transpordiks on kasutada bussid, trammid, GO transport ja erilised Ontario Place'i bussid, mis opereerivad Gray Coach Terminalist. TTC informatsiooniks helistada 484-4544.
Parkimine ettenähtud maismaal ja East Islandil.

Mitmesugust.
Invaliididel on soovi korral kasutada ratastoolid. Ontario Place'i maa-alale ei lubata tuua koduloomi, „skateboard'e" ja jalgrattaid.

15. maist alates see kõik kuulub teile.

ontario place

955 Lakeshore Blvd. West, Toronto, Ontario, Canada. M6K 3B9. (416) 965-7711.
A Crown Corporation of the Government of Ontario. Ministry of Industry and Tourism, Hon. Larry Grossman, Minister.

AJALOO UURIMINE EESTIS POPULAARNE

Tähtsaid leide väljakaevamistel

OULU („Meie Elu" kaastööliselt) — Põhja-Soomes viibis N. Eesti poliitilise ajaloo uurija (spetsialiseerunud ajastusse 1917—20) ja Ajaloo Instituudi juht aastast 1974 saadik, professor Karl Siilivask Tallinnast. Külaskäigu kestel pidas ta loengu Oulu ülikoolis.

Loengut, mis käsitles okupeeritud Eesti ajalugu marksistliku uurimismetoodidega, oli tulnud kuulama 25 ...30 isikut. Tema sõnavõtt algas tüüpiliselt Brezhnevi nime mainimisega. Kuid jätta poliitiline hing ettekandest ära, jäid järele mõned huvitavad asjad.

VÄLJAKAEVAMISED

Arheoloogilisi väljakaevamisi on aastatel 1971-78 sooritatud 80 eri kohas Eesti pinnal. Tähelepanu väärib leid Pärnu lähistel, mis viib uurijad kuni eesboreaalse ajastuni. Tuntuks on saanud ka Kunda-kultuur. Suur aarete peidukoht leiti Jumindas 1974 ning avastuste hulgas oli neli roomaaegset raha pärit keiser Marcus Aureliuse ajalt. 1978. a. leiti Polustveres kokku 7000 raha, millest väga haruldasena võib pidada Adulf Jacobi denaari, mida senini on ainult kolm korda maailmas leitud. Avastuste põhjal Karl Siilivask jääbki arvamusele, et esimesed asukad saabusid Eestisse kas Leedust või Valge-Venest.

Eestlaste arv tõusis aastatel 1700—1850 rohkesti; 485 000-st kuni 750,000-ni. Selle põhjuseks võib pidada viljatoodangu 2-kordset tõusu. Aastasajandi vahetusel 1900 elas ju Krimmis, Siberis, Taga-Kaukaasias ning Volgal kokku umbes 190.000 eestlast.

Ilmumisel on 1980. a. mahukas raamat Tartu ülikooli ajaloost selle 350 sünnipäeva puhul (eks see ole juba paguluses trükitud kaua varem?), samuti Tartus läheb trükikotta 10-osaline Skandinaavia ja Soome uurimus nimega „Skandinaavia kogumik". Trükitud on juba Eesti kultuuriajalugu, mis pidavat olema laiem, kui ükski soome vastav teos. Tulemusel on ka 3-osaline kommunistliku Eesti ajalugu koos samuti 3-osalise uurimusega EKP ajaloost. Keskendutakse ka 3-osalise talupoegade ning 2-osalise tööliste ajalooraamatute kirjutamisele.

HUVI AJALOO VASTU

Lõpuks esitati ka mõned küsimused, nagu näiteks pagulaseestlaste ajaloouurimustest. Sellest oli Siilivask ainult lugenud ja sealt olevat ainult vähe uut tulnud. Selles ühenduses ta mainis nmed Uustalu, Tõnu Parming ning Artur Mägi. Pagulased olevat rohkesti memuaare avaldanud, peamiselt ajajärgult 1917—45, kokku umbes 20 raamatut. Teise põlvkonna emigrantidelt olevat ilmunud võrdlemisi vähe ajaloouurimusi.

Viimane publiku poolt esitatud küsimus puudutas professori sugunime: seda arvati tulevaks kahest nimest „siil" ja „vask". Kahest osast küll, vastas Siilivask, tegemist pole aga „vasega", vai d„siili' ja „ivaski"-nimega ja kõneleja arvaski, et tema soo ajaloos on keegi venelane oma verd sellesse toonud. Pole aga teada, kes.

Ajalehe „Kaleva' veergudel mainis ta muuhulgas ajaloo suurest populaarsusest Soomelahe lõunakaldal, eritigi just kultuuriajaloo. Tema arvates on neil suhteliselt rohkem ajaloolasi kui Soomes. Territoriaalselt on eestlased huvitatud just Läänemere ümbruskonnast, mitte aga nii palju Vene ajaloost. Samuti on spetsialiseerutud Kaug-Ida kultuuride uurimisele.

Eesti ajaloouurimuse peamiseks tõukejõuks peab ta mina-tunnet ja ta ei ühine arvamustega vene kultuuri standardiseerumisest. Siilivask kinnitas lehe lugejatele, et Tartu ülikooli õppetööst toimub eesti keeles 90 protsenti.

Vaipade ja mööbli PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Herald Tribune intervjuu juures on ära toodud pilt Mart Niklusest kirjutamas.

AMEERIKA AJAKIRJANIK USUTLES MART NIKLUST

STOKHOLM (EPL) — Siin viibis ameerika ajakirjanik Lawrence Elliott, kes on 20-miljonilise levikuga suurajakirja „The Readers Digest" rändkorrespondent ja samal ajal on kaastööline ka suurtele päevalehtedele Ameerikas. Mr. Elliott oli seadnud eesmärgiks kirjutada olümpiaregati maast Eestist. Tal oli selge pilt Eesti okupatsiooniolukorrast ja selle tõttu ei tahtnud ta oma reportaazhi kirjutada ainult okupatsioonivõimude andmetel. Elliott külastas mh. ka Eesti Päevalehte ja rõhutas, et ta sooviks oleks kohata ka neid, kes võitlevad Eesti vabaduse ja rahva õiguste eest.

Nüüd on ajakirjanik käinud Eestis ja nagu 2. märtsi International „Herald Tribunest" selgub, on ta soov täitunud — rahvusvahelises suurajalehes on ära toodud nimelt tema intervjuu Mart Niklusega pealkirja all „Harassment: A Way of Life for Estonian" (Häireolek: Viis elada eestlasele).

— Kell 13 viib mind Tallinna jaamast ära vana rong. Olümpiapurjevõistlused on paigutatud selle linna tuulisele lahele juulikuus ja hulk inimesi on juba kuid ehitanud, värvinud ja puhastanund. Niipea aga kui vana kohalik rong jõuab linnast välja, kaovad tulevate mängude perspektiivid ja näha on vaid lumist lausikut, längu vajunud elamuid, ümberkukkuvaid aedu, algab Lawrence Elliott:

KOHTUMINE NIKLUSEGA

— Astun rongist maha Järvel. Mart Niklus, mees kellega olen tulnud kohtama, on juba aadressil, mis mulle anti. Ta oli lahkunud oma kodust Tartust juba kell 5 hommikul, mitte et Tartu oleks eriti kaugel, ainult 170 km vaid et kõrvale hoida KGB-st. Niklus on juhtiv eesti teisitimõtleja, kompaktne rõõmus mees neljakümnendates aastates, kelle taju Nõukogude riigi isevalitsuslikest peegeldusist on teravnenud selle vanglates ja töölaagrites. Nüüd, ütleb ta reipalt inglise keeles: „Iga päev võib oodata, et nad saadavad mind kas itta või läände — arreteerivad mind või viskavad välja. Mind ei ole definitiivselt kutsutud nende olümpiamängudele".

Ta on ornitoloog, keda kunagi ei ole lubatud omal alal töötada, hind, mida tal on tulnud maksta oma 20-aastase opositsiooni eest praegusele Nõukogude süsteemile. Nii on Niklus töötanud insenerina, lukksepana, automehaanikuna jne.

1972 peale õpetas ta inglise saksa ja prantsuse keeli täiskasvanuile, kuid vallandati Balti apellile allakirjutamise pärast, milles kutsuti Kremli üles tühistama Teise Maailmasõja eelset pakti Hitleri ja Stalini vahel — millise salaprotokoll lubab N. Liidul okupeerida sinnani iseseisvad Balti riigid aastal 1940. Hiljem on ta püüdnud luua Balti vabariige, Eesti, Läti ja Leedu teisitimõtlejate koostööd.

VALVEALUNE

Nende tegude pärast on Niklus tihedalt valvatud riigi julgeolekupolitsei poolt, ta ei pea liialduseks ähvardavat vahistamist. Kuid ka kõneleb avameelselt, ilmselt unustades varitseva isikliku ohu, julgustatud võimalusest saata välja uudiseid, mida ei avaldaks „Sirp ja Vasar", Nõukogude nädalaleht Eestis.

Niklus lõpetas Tartu ülikooli 1958 ja vangistati varsti pärast seda. Tema kuriteoks oli Tartu lagunenud osadest fotode toimetamine ühele maailma nooruse festivalile, teda mõisteti süüdi nõukogudevastases propagandas. Ta juhtis tähelepanu, et Nõukogude ajakirjandus pidevalt näitab oma rahvale just kõige vaesematest aladest USA-s. See enesekaitse lükati tagasi ja ta mõisteti 10-ks aastaks vangistusse. Kui Niklus oli ära istunud kaheksa, vähendas riik karistust seitsmele.

ARRETEERITI

Ta arreteeriti uuesti 1976 ning ta rebis puruks oma Nõukogude kodakondsust märkiva sisepassi. Ta alustas näljastreiki ja teda tuli sundsöötа. Pärast 56 päeva vahi all, ta äkki vabastati ühegi selgituseta.

Pärast 21. detsembrit on Nikluse korterit kümnel korral läbi otsitud. 18. jaanuaril, teel Vilniusse, peeti ta kinni jaamas politsei poolt nii kaua kuni rong oli läinud. Kuid ta sõitis teise rongiga. Märgates, et teda valvatakse, läks ta maha ja ootas kohalikku rongi ja sellelt lahkudes sõitis bussiga Vilniusse. Kuigi ta liikumine oli sõltuv sellistest kavalustest — ja raugematust visadusest — on ta viimase nelja kuu jooksul olnud neljal korral Moskvas, et nõu pidada Andrei Sahharoviga, kelle küüditamist ta kirjeldab kui enesekontrolli kaotanud juhtide mõistmatut akti.

„Miks on valitsus aktiivne just enne olümpiamänge — Afganistan, 40 vahistamist viimastel kuudel, rahvusvahelised suhted halvimad?" ta küsib. Niklus ütleb, et pööre Kremlis ei ole mõeldamatu, kuna uus klikk kuhjab süüdistusi diskrediteeritud Leonid Brezhnevi vastu.

VENESTAMINE

Olümpiamängude ettevalmistus ei ole kaugeltki segamatuks õnnistuseks Eestile. Võib-olla Tallinn küll saab ammu hilinenud värskendamise, kuid ülejäänud Eestis ei tule rohkem kui üksikuid parandamisi, olles peagu täiesti suletud olümpiakülalistele.

Vahepeal uued vene töölised liituvad nendele 10.000-le kes saabuvad igal aastal kaasa tuues perekonnad ja paiknedes, kuna elustandard Eestis on kõrgem keskmisest.

Eestlased tunnevad muret oma maa venestamise pärast: nad on juba vähemuses Tallinnas (nagu lätlasedki Riias). Tartu ülikoolis on eri vene sektsioonid suuremate teadusalade jaoks, vene keel ja kirjandus on sundaineiks eesti koolides. Kohalik bürokraat või direktor, kes oskab vene keelt, võib toime tulla eesti keelt kasutamata.

Neli tundi on läinud. Küsin Nikluselt, kas ma võin mõne läkituse temalt kaasa viia.

„Öelge, et minu arvates tuleksid olümpiamängud anulleerida avalikult," vastab ta. „Kuid arvesse võttes sportlaste pikka ettevalmistust loodaksin, et need viiakse üle mõnda teise kohta."

Nii lõpeb Herald Tribune Nikluse-intervjuu Lawrence Elliotti sulest (EPL/JK).

Mart Niklus vangistatud

Mart Nikluse isa Julius Niklus teatas Stokholmi Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskusele, et 29. aprillil vangistati Tartus tema poeg, inimõiguste aktivist Mart Niklus oli viibinud Tartus Maarjamõisa haigla neuroloogiaosakonnas, et ravida seljanärvipõletikku. Arstid olid ravinud teda hästi, teatas Mart Niklus haiglast Stokholmi. Vahepeal oli arstidelt käinud andmeid nuhkimas KGB leitnant Anti Talur, kes tundis muuhulgas huvi, millal võiks teda huvitav patsient haiglast lahkuda. Mart Niklus ise arvas, et ta ilmselt viibib seal pikemat aega. Kuid KGB sundis ta haiglast lahkuma esmaspäeval, 28. aprillil. Järgmisel päeval võeti ta kinni, kui ta järelravi otstarbel oli kodust teel polikliinikusse.

Teate vangistamisest andis Mart Nikluse isale 29. aprillil pärastlõunal eriti tähtsate asjade uurija peaprokuröri juures E. Vallimäe. Mart Niklus on paigutatud ülikooli tänaval asuvasse Tartu vanglasse, kus ta oli juba viibinud arestis 13 päeva 19. märtsist.

Samas on tulnud teade USA-st, et Jüri Kukk on esitatud USA Riikliku Teaduste Akadeemia hoolealuseks. Nõukogude võimudelt tahetakse tema suhtes aru pärida.

Mart Nikluse vangistamisest teatas ka Christian Science Monitor 1. mail.

Jüri Lina

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

Ontario: Aitame kõik kaasa

Ontario on ilus kevadel kui see on puhas ja ei ole täispillatud prügi. Väheste inimeste mõtlematus ja halvad harjumused võivad rikkuda ilusa ümbruse et seda nautida soojadel päevadel.

Õnneks paljud ühiskondlikult mõtlevad tahavad aidata, et hoida Ontario ilus.

Näiteks, 19,000 Ontario Õngitsejate ja Jahimeeste Ühingu liiget korraldavad Ministry of Environment kaasabil PITCH IN DAY laupäeval, 7. juunil.

Õngitsejad ja jahimehed üle Ontario on organiseerimas erilist ümbruskonna PITCH IN projekte, et puhastada prügist ja vana kolust ojad, rannad, maateed ja jalgrajad, pikniku ja telgitamise maa-alad ja kohad kus puudub regulaarne korrashoid ja prügi äraviimine.

Teie saate aidata kaasa pollutsiooni ärahoidmiseks.

Tee algust ja ühine PITCH IN projektiga oma ümbruses.

Siis, AITA KAASA hoida Ontario ilus. Meie kõik saame sellest kasu, kui Sina saad.

Ministry of the Environment
Ontario
Hon. Harry Parrott, DDS, Minister
G.W.S. Scott, QC, Deputy Minister

Hoiame Ontario ilus.

Eha Tarmet-Toomberg

ST. LUCIA – KARIIBI MERE PARADIIS

3.

Green Parrot'i luksus-hotellist paar astet allpool võtab suure maa-ala oma alla inglise sõjaväe blokk. Ka terrasside viisi ehitatud, kauni vaatega üle saare ja üle mere. Need kapitaal-ehitused on väga hästi tehtud ja tühjad, sest inglise sõjavägi lahkus iseseisvuse saabudes ning saar on täiesti kaitseta. Ühe kasarmu nurga peal oli silt „Highschool" ja teise kasarmu, millel trellitatud aknad, oli ostnud rikas pensionärist ameeriklane ära, et turistidele hotelliks teha, Utlesime talle ka „tere", näitas tube, mis juba valmis. Jäi mulje, et nende süngete müüride vahel küll ei tihka suvitada!

KÄIK PIGEON SAARELE

See saar ei tuleta mitte kuidagi tuvi meelde, vaid oma nime on ta saanud kuulsa prantsuse maalija järgi, kes saarel istus ja kuningas Louis'ile maalis. Prantslased ostsid pilte ja armastasid seda kaunist saart. Sel ajal oli saar mandrist lahus. Aasta tagasi on umbes 1,5 km pikkuse teega ühendus loodud. See oli valitsuse suurprojekt ja läks palju maksma, aga probleem loodusega võitlemises kestab. See on koht kus on tuule neel, kus ka vaikse ilmaga lained kannavad valget vahtu ja ründavad uut teed kurjalt. Pidevalt veavad veoautod kaljurahne kurjadesse laintesse tee kaitseks, aga siiski pritsib tormav laine riifil vahutava vee kohati 30—40 jalga kõrgele. Hurrikani puhul kindlasti tormab vesi üle tee. Idas on saarel ilus rand, aga võimatu supelda metsikutes lainetes ja koralli-liivases vees. Saare lõunaosas on ilus supelrand. See suur ümar-pikergune mägi meres meenutab mulle lamavat hüljest, kes karjub suu lahti. Võtab pool päeva aega, et ülesse ronida. Poisid läksid poole teeni ja tulid tagasi.

WEST WINDS RAND

See kuulub ameerika abielupaarile ja suvitajad on inglased igas vanusegrupis. On kaks peamaja. Ühes on kontor ja peremehe eluase, teises söökla, baar, spordimängud ja linnud. Suvitajad elavad nagu dzhunglis, väikestes õlgkatustega majades. Lopsakas taimestik kipub ummistama teed, palme on maha saetud, kaunpuud mööda ronivad rohelised sisalikud ja lindude suuri maju, nagu meie tööriistade putkad, on kõikjal. Väravas oma majas on sini-roheline ja helepunane papagoi. Esimene ütleb iga jutu peale „All right" ja teine küsib kogu aeg „How are you?" Kui tüdineb siis ehmatab sind kisaga ja ronib oma suure noka abil kõrgele.

Baaris ripub laest alla suuri banaanipuntraid külalistele tasuta söömiseks. Seal katuse all on lendamas ja juttu vidistamas väiksed mustad linnud, kelle pugu on oranzh-värviline. Niipea kui keegi banaani pundist võtab, on lind su sõber. Ta jälgib sind isegi rannale, istub su tugitooli peal ja ootab. Võib teda silitada, aga katsu kinni võtta — ei lase. Enne mitte ära ei lähe kui banaan on söödud. Sellel suvituskohal on palju puidpõõsaid õitsemas, palju töö-personali ja rahutu meri. Ega muidu pole nimi „West Winds".

HOLIDAY INN

Hotell on ühekordne, aga huvitava aiaga, mille taimestik paelub vaatama. Külastajad igalt poolt, aga peamiselt sakslased, kelle DM. võimaldab suvitamist. Seal kohtame ka Quebec'i rahvast.

Holiday Inn on nagu tavaliselt suveniir ärisid täis. Seal on postkontor, viinaäri, riietusärid, lõhnaõlid jne. Rand on haruldane ilus, omab mõõtmeid mitmeti ja meri on selles jumalikus sopis selge ja sillerdab päikeses. Musti on palju ja politsei liigub edasi-tagasi, võib olla sellepärast et ka rannal on lubatud äritsemine. Pakutakse sulle küll seda ja teist, mis tüütavalt mõjub.

RAAMATUKOGUD

Olles linnas astun sisse raamatukogusse. Sinna tuleb ema kolme lapsega, üks neist on valge aga neegrimoodi punaste lokkis juustega. Juteldes selgub, et vana-vanaisa olnud inglane. Hiljem panen tähele veel teisigi sarnaseid nähteid. Neil olevat ka neegri albinosid, inimesed kellel pole pigmenti. Nende nahk on helevalge, silmad punased ja juuksed valge kui lina.

Meiega ühes lennukis on ka perekond Kanadast, kus vanem poeg oli harilik 12-aastane poiss, õde, umbes kaheksa aastane, albino ja samuti väikevend.

Silm jääb peatuma mu lemmik ajakirja „National Geographic" nr. 4. Loen kaanelt sisu ja mis ma näen „Return to Estonia" — Priit J. Vesilind. Artikkel on piltidega kokku 27 lhk.

Ta oli isegi mu kodukihelkonna — Viru Jaagupi — kalmistul käinud, kus ka meie perekonna matmis paik. Ta käis seal Sita-Matsi haual, kes maetud sinna 1645-aastal. Nähtavasti ikka alles. Mats oli naljamees, aga tal ei olnud loomi. Oma popsi maalapile korjas hobuse pabulaid tee pealt. Rahvas kutsus teda sellepärast Sita-Matsiks. Tema viimane soov oli, et see nimi pannakse tema hauakivi peale. Seda soovi aktsepteeriti ja igaüks teadis kus tema haud oli ja veel praegugi.

Ajakirjanik arvab, et eestlane ei vaimustu mitte kergesti ja on melankoolne sajandeid kestnud ajalooliste raskuste tõttu, mis ei lase väikerahval vabalt areneda. Praegu on maa varsti mineraalidest tühi, kõik veetakse USSR-i.

Huumoriga öeldakse Kodumaal, et kas on tõsi — kui teil on kolm eestlast kusagil, siis on üks Eesti selts. Kui on neli eestlast, siis on kaks seltsi.

Lõpuks ta ütleb, et Eesti on ja jääb ilusaks maaks, kuigi lapsed on hajutatud üle maailma.

Mu unistuste saar St. Lucia on vaene, aga turisti koheldi hästi. Ei näinud kusagil ka mingi haavavat silti nagu Ameerikas.

Meenub motelliomanik, kes kurtis inimeste rumala suu ja kommete üle ning näitas kuidas coca-colaga oli lagi ja seinad täis pritsitud. Suur silt kohustas lugema, kus oli umbes nii: Koerad ei ole iialgi meie motelli maaala kahjustanud ega rikkunud. Inimesed jätavad järgi lõhutud toole, peegleid, põletatud madratseid ja söögijäänuseid seintele. Keegi purustas purjuspäi TV skriini. Koerad on vaid susse ujumisbasseini äärest ära viinud. Inimesed aga varustavad endid meie lampidega, piltidega seintelt, padjad voodist, tuhatoosid laudadelt, vannitoast kardinad jne.

Ükski koer ei ole senini kedagi haavanud. Möödunud aastal oli perekonna tülide tagajärjel kaheksa haavatut ja üks naine lasi oma mehe maha. Meil pole olnud koeri kes voodis suitsetavad ja teki põlema panevad. Meil pole olnud koeri, kes käterätikuid varastab ja kärarikkaid sõnelemisi teeb, segades teisi. Meil pole olnud ka purjus koera kes lõhub. Kui teie koer kannatab teid, siis olete ka teie ise teretulnud.

Tiibklaverid — Pianiinod
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine
REMEK
house of music Ltd.
210 & 230 Bloor St. West
TORONTO, ONTARIO M5S 1T8
Tel. 961-3111

Toronto Eesti Pensi
demar Saarni, Eriida
rie Ehrstein, Erik Li
Evald Midenbrit, Jüri

Tervisringi võimleja
man, Leida Marks,
ving, Laura Kalm, F
Salme Riives, Hilde
gi, Elvine Pärg, Hel
Ehrstein, Jüri Aus,
si, Helene Pahapill,
Rink. Ülemine rida
Tamm, Erna Kuulb
Hilda Talving, Ludv

Pensionä
tervisvõim

pühitsesid oma tegev
petamist kohvi ja lot
jas 5. mail. Osavõtt o
vilaud rikkalik. Ringi
te Sõrra oli teinud
värsid kõigi liikmete
ju ülendas. Kui ta a
edaspidi loobub Võim
timisest, oli see ebam
seks ja teda püüti m
sust muuta. Juhatu
muth andis ülevaate
vusest, avaldas tunn
ruktorite Ingrid Saar
mari ning klaverisaat
dile; kes kõik said lil
Pensionäride Klubi
Terts märkis vajadus
hikirja ja kodukorra
misringi tegevusel ja
saada New Horizonil
tust sügishooaja edu
seks.

Toronto
Aiandus

viimane loeng enne
toimus aprillis arv
Klubi esimees M. Le
aastapäeval otsusta
aianduseriteadlasele
üle vastava diplomi
viljelemise eest Kana
Eesti Aiandusklubile
eest.

A. Haavaniit tänas
tunnustuse eest. Õht
mal „Floridast Kan
A. Haavaniit mõne s
hatuses puudutas Fl
aiandust. Järgnevas
siinseid kevadisi aia
lepanu pööras lindu
puude juures, puude
kamist, umbrohtude
kasvatamist, kaskede
goniga, kevadist mu
sambla hävitamist m
jagamise vajadust jn
des mainis muuhulg
ohtlikumat haigust

Toronto Eesti Pensionäride Klubi Tervisvõimlemisringi Juhatus. 1. rida vasakult: Helle Kreem, Voldemar Saarni, Friida Terts, Elfriede Saarni, Jaan Treumuth, Renate Sõrra. 2. rida: Jakob Terts, Marie Ehrstein, Erik Liigand, Helene Parsons, Instruktor Astrid Kalmar, Hella Wallner, Elfriede Mets, Evald Midenbrit, Jüri Aus. Foto — Erik Liigand

Tervisringi võimlejad. Alumine rida, vasakult: Adele Toom, Helene Külmallik, Meta Bohn, Herta Lehman, Leida Marks, Elfriede Mets, August Avandi, Anita Tamboom. 1. rida: Tuule Jürisalu, Tony Olving, Laura Kalm, Friida Terts, Erik Liigand, Renate Sõrra, Astrid Kalmar, Emilie Kruuv, Leena Kiil, Salme Riives, Hildegard Reitsnik, Elfriede Loosberg. 2. rida: Helmi Vammis, Marie Pajo, Helmi Mägi, Elvine Pärg, Helene Parsons, Magda Sillaste, Leida Avandi, Ellen Lainevool, Lydia Vagane, Marie Ehrstein, Jüri Aus, Helmi Sippa, Eda Agask, Linda Räkk, Anette Rump, Hella Wallner, Gerda Kruusi, Helene Pahapill, Helga Tiisman, Reet Raane, Salme Haar, Marie Prants, Elsa Maritov, Aurelia Rink. Ülemine rida: Evald Midenbrit, Karl Taagepera, Konrad Külmallik, Jaan Treumuth, Marta Tamm, Erna Kuulbas, Alma Loite, Valja Linholm, Salme Matsina, Els Greensides, Timofei Kesküla, Hilda Talving, Ludvig Luide ja Benita Taras. Foto — Erik Liigand

Pensionäride tervisvõimlejad

pühitsesid oma tegevuse hooaja lõpetamist kohvi ja loteriiga Eesti Majas 5. mail. Osavõtt oli rohke ja kohvilaud rikkalik. Ringi juhataja Renate Sõrra oli teinud humoristlikud värsid kõigi liikmete kohta, mis tuju ülendas. Kui ta aga teatas, et ta edaspidi loobub Võimlemisringi juhtimisest, oli see ebameeldivaks uudiseks ja teda püüti mõjutada oma otsust muuta. Juhatusliige J. Treumuth andis ülevaate aastasest tegevusest, avaldas tunnustust nii instruktorite Ingrid Saare ja Astrid Kalmari ning klaverisaatja Erik Liigandile, kes kõik said lilli.

Pensionäride Klubi juhataja Friida Terts märkis vajadust rakendada põhikirja ja kodukorra punkte võimlemisringi tegevusel ja avaldas lootust saada New Horizonilt küllaldast toetust sügishooaja edukaks läbiviimiseks.

E. L.

Toronto Eesti Aianduse klubi

viimane loeng enne suve saabumist toimus aprillis arvuka osavõtuga. Klubi esimees M. Lepik andis 10-dal aastapäeval otsustatud auliikmele aianduseriteadlasele A. Haavaniitile üle vastava diplomi eesti aianduse viljelemise eest Kanadas ja Toronto Eesti Aianduse klubile antud kaasabi eest.

A. Haavaniit tänas klubi osutatud tunnustuse eest. Õhtu lektorina teemal „Floridast Kanada koduaeda". A. Haavaniit mõne sõnalises sissejuhatuses puudutas Floridat ja sealset aiandust. Järgnevas vaatles lähemalt siinseid kevadisi aiatöid. Erilist tähelepanu pööras lindude kahjustustele puude juures, puude ja põõsaste lõikamist, umbrohtude tõrjet, rooside kasvatamist, kaskede määrimist Cygoniga, kevadist muru korrashoidu, sambla hävitamist murus, püsililledе jagamise vajadust jne. Roose vaadeldes mainis muuhulgas rooside kõige ohtlikumat haigust tahmlaiksust (Black spot) mille tõrjeks soovitas pritsida ainega mille nimi on Benomyl.

Ettekandele järgnes elav arutlus kevadiste aiatööde üle.

Klubil on kavas korraldada suvel väljasõit ühte puuviljafarmi. Koht ja aeg selgub hiljem. Sügisene loengute seeria algab oktoobris.

EKs

MOSKVA PETAB „AMATÖÖR-SPORTLASTEGA"

Rahvusvaheliselt esinevad N. Liidu sportlased ja kunstnikud riiklikul palgal

Praegu USA-s elunev Boris Vinokur, kes varemalt oli ajaleht „Pravda" ja rahvusvahelise töölisliikumise teenistuses, paljastas äsja ameerika ajakirjanduses kuidas venelased rikkuvad olümpiatraditsioone. Tundes autentselt Nõukogude olusid, V. Vinokur paljastab artiklis põhjalikkuse ja faktidele rajatud andmestikuga seda, et N. Liidu sportlased olümpiavõistlustel ja teistel suurtel rahvusvahelistel sportlikel jõukatsumistel on puht-elukutselised atleedid vaba maailma amatööride vastu, ja ta küsib — miks Rahvusvaheline Olümpia Komitee ignoreerib seda tõika?

Autor ütleb, et Nõukogude atleedid rahvusvahelisteks võistlusteks olenevad riiklikust spordikomiteest Kremli ministritenõukogu juures, milline hangib, rakendab, tagandab või pensioneerib ja selekteerib neid selles kutselises spordikarjääris. Lõpukinnituse annab näit. Moskva olümpiatiimile kommunistliku partei keskkomitee, mille liikmeskonnast Ignatjev Novikov on ühtlasi N. Liidu Olümpiakomitee esimees.

Nende sportlaste otsene ja praktiline side ning treening käib peamiselt kas punaarmee keskklubi või „Dünamo" sildi all. Mainitud kaks organisatsiooni viivad läbi kõigi alade sportlaste produtseerimise. Kolme olümpia kuldmedali võitjad iluuisutamises Irina Rodnina ja Alexander Zaitsev on näiteks mainitud punaarmee klubi „produktid". Niisuguste sportlaste treening toimub aasta-ringi, kaheksa tundi päevas raskelt koormatud programmis. Treeningu kõrgperioodil enne rahvusvahelisi võistlusi neil sportlastel katkestatakse isegi sidemed oma perekondadega. Autor jatkab, et kui N. Liidus sõiduauto maksab 10-tuhat rubla ja sealsete kodanike keskmine kuutasu kõigub 120 kuni 140 rubla vahel ning teeb harilikule surelikule võimatuks auto soetamise, siis elukutselised sportlased, kes võistlevad välismaadel amatööride vastu, saavad nii kõrgeid tasusid, et neile ei ole raskusi auto muretsemiseks. Vastasel korral peaks ju küsima, et kuidas need noored — keskmiselt 18—22 aastased atleedid N. Liidu normaalpalga juures saavad osta omale suhteliselt kalli auto? Ja milline on nende „normaaltöö" kui nad eitavad oma professionaalsust sportlikul alal? B. Vinokur ütleb, et need spordiprofid saavad tõeliselt vähemalt neljakordse palga võrreldes inseneride, pedagoogide j.t. taoliste palgateenijatega. Peale selle need privileegidega sportlased saavad mittenormeeritud põrandapinnaga suured korterid paremates elamisrajoonides j.m. hüvitusi. Ta lisab, et mõnel määral on analoogiliste hüvitiste osalised ka Nõukogude välismail esinevad tantsijad, muusikud ja näitlejad. Autor küsib lõpuks, et miks Rahvusvaheline Olümpia Komitee ei ole nende asjaolude teada olles moodustanud erilist uurimiskomiteed Nõukogude atleetide elukutseliseks olemise asjas?

Esto Mutual Fund Ltd.

7. mail aktsia hind $10.20

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131

Õhtul tel. 925-6812

Eestis nõutakse vaenamise lõpetamist

STOKHOLM (M. E.) — Eestist saabunud teadete järgi on 21 isikut alla kirjutanud protestiavaldusele Ülemnõukogu Presiidiumile Tallinnas. Kirjas nõutakse Jüri Kuke ja Mart Nikluse vaenamise lõpetamist ja kutsutakse Nõukogude võime üles võimaldama mainitud isikuil emigreerida välismaale. Alla kirjutanute hulgas on Enn Tarto, Lagle Parek, Viktor Niitsoo, Erik Udam, armeenlasest Tartu ülikooli õppejõud Gasparov jt.

Samaaegselt valmistuvad vene võimud Aare Vallistu vangistamiseks väljarändamissoovi pärast, kusjuures ettekäändeks tuuakse taas sõjaväetegevteenistusest keeldumine. Tegemist oleks värskeima Helsingi kokkulepete rikkumise juhtumiga Eestis. Aare Vallistule on korduvalt vastatud eitavalt tema väljarändamisavaldusele, võimud pole tema vaenamisel hoolinud ühestki seadusest. Noormees on saatnud kirjad Soome Vabariigi presidendile Urho Kaleva Kekkonenile ja USA Kongressi Inimõiguste komisjoni esimehele. Aare Vallistu abikaasa (tuntud Soome ajakirjanik) on võtnud nõuks kohe sõita Tallinnasse asja selgitama, kuna tema kirjalikele palvetele pole vastatud. On iseasi, kas Irma Karama-Vallistul lubatakse Tallinnasse. Aare Vallistule pole antud telefonikõnesid Läände. Tema olukorrast on teateid andnud tema tuttavad.

JÜRI LINA

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Pühade jumalateenistused Lõuna-Floridas

Nagu eelmisel aastal, nii ka käesoleval, pidas piiskop Karl Raudsepp Ülestõusmisepühade perioodil kaks jumalateenistust Fort Lauderdale Christ Lutheran Church'is. Esimene jumalateenistus toimus Suurel Reedel armulauaga. Solistidena esinesid Anadie Allik, Helme Walter ja Saimi Vilbas. Orelil Erich Allik. Ülestõusmisepühade pidulikule jumalateenistusele, mis peeti pühapäeval samas kirikus, oli kogunenud suur hulk koguduse liikmeid ja külalisi, peamiselt Kanadast, tunduvalt üle saja kirikulise. Kirik oli ehitud valgete liliatega. Jumalateenistust kaunistasid sopran Anadie Allik ja August Liivoja trompetil. Organistina Erich Allik.

Jumalateenistusele järgnes kohvilauas seltskondlik koosviibimine kiriku suures saalis. Piiskop Raudsepp, kui koguduse hooldav õpetaja, esines sõnavõtuga koguduse töö ja tuleviku eesmärkide üle. Külalisena kohalviibiv Oscar Uusima tõi tervitusi kodukiriku Bergen County Eesti koguduse poolt. Esimees Eerik Maldur tegi teatavaks, et samal päeval koguduse agar abistaja ja kaastöötaja Paul Kaur, pühitseb oma sünnipäeva ja soovis temale õnne.

K.

HÕIMUMAALT

Möödunud aastal viidi soome paberit kokku 113 eririiki. 26 paberitehast müüsid 3,54 milj. tonni, millest läks välismaale 91%. 1979 oli maailma paberiturul kõrgkonjuktuur.

☆

Ringhäälingu juhtkond ei soovita Põhjamaade ühise „Nordsat" televisioonisatelliidi rakendamist, sest see läheb maksma liiga palju praeguses majanduslikus olukorras. Sama arvavad ka Rootsi, Taani ja Islandi esindajad, kes tahavad oma rahad investeerida oma kavade arendamisse. Ainult Norra raadio soovib üksmeelselt „Nordsati" rajamist ja nii neil ongi tulevikus näha praeguse ühe kanali asemel seitse. „Nordsati" saatus otsustatakse lõplikult Põhjamaade nõukogu koosolekul Kopenhaagenis 1981. a.

Läänemere piirkonna kaitseleping ehk nn. Helsingi kokkulepe hakkas kehtima 3. mail. Kõik Baltimere äärsed riigid, Soome-Rootsi-Taani-NSV Liit-Poola ja mõlemad Saksamaad on juba kaitselepingu kinnitanud. Viimasena tegi seda Saksa Liiduvabariik 3. märtsil. Sobimus jõustub pärast kaht kuud selle ratifitseerimist kõikide riikide poolt.

☆

Soome tunnistas Zimbabwe riigi otsusega, mis tehti aprillikuu algul. Soome esindajatena sõitis Aafrikasse iseseisvuspidustustele haridusminister Pär Stenbäck Rootsi Rahvapartei-st. Humanitaarset abi on Soome pakkunud Zimbabwe „Isamaalise rinde" mõlematele osalistele juba kaua ja nüüd kavatsetakse teiste Põhjamaade eeskujul võtta Zimbabwe ka arengukoostöösse.

☆

Momendil spekuleerivad rootsi ajalehed, kellest saab Soome järgmine president pärast Kekkose surma. Ühes hiljutises Svenska Dagbladeti numbris ilmus leheküljeline artikkel, milles presidendidandidaadina tõsteti esile peaminister Mauno Koivisto (SDP), kes aga on ajalehe meelest liiga oskamatu, kuid naudib soomlaste hulgas tohutu suurt usaldust. Koos temaga esinesid Soome „presidentidena" ka pangadirektor Ahti Karjalainen (keskerak.), SDP parteijuht Kalevi Sorsa, välisminister Paavo Väyrynen (keskerak.), kirikumees Mikko Juva, kaubandusliktegelane Olavi Mattila j.t.

J. M.

„Eesti Kodu" emadepäevalt. Osa Kultuurringi liikmeid ja esinejad. Ees, vasakult: Ingi-Mai Loorand, „Eesti Kodu" aastatelt vanim ema, 91 aastane Adele Tschishevsky, Merike Toomes. Taga seisavad: Aleksander Lepismaa ja Leida Maldre. Foto — Elna Kungla

Ema austamine. Kunagised Toronto Eesti Lasteaia kasvandikud Merike Toomes ja Anne Kungla kinnitavad lille rinda endisele kauaaegsele lasteaia juhatajale Alice Kullangu'le. Foto — Elna Kungla

EMADEPÄEV „EESTI KODUS"

„Eesti Kodu" Kultuuriring korraldas kolmapäeval, 8. mail emade austamise aktuse. Emadele kinnitasid lilled rinda Merika Mai Toomes, Ingi-Mai Loorand ja Anne Kungla.

„Eesti Kodu" uus president Richard Metslang avas oma sõnavõtuga kokkutuleku ja ütles kurva teate. Leinaseisakus mälestati E. K. pere liiget Karl Lappi.

Kultuuriringi esimees Aleksander Lepismaa tervitas kogunenuid ja soovis südamest rõõmu ja Taevaisa õnnistust eesti emadele.

Segakoor leinates oma aktiivset liiget, laulis ainult ühe laulu „Ema sünnipäev".

Meeldiva kõne emale pidas haruldaselt heas eesti keeles Merike Toomes, kandes vanaema Helmi Pajuri poolt äsja valmistatud kauneid Jõelähtme rahvarõivaid. Oma kõnes ta käsitles lapse elukäiku ema armastuse tagapõhjal suure ringina hällist kuni ema uuesti leidmiseni elukooli valusate vitsade tulemusena.

Ema armastus ja õpetus juhatab lapse eluteele. Nooruki eas püütakse saada hästi ruttu täiskasvanuks. See areng vähendab kontakti ema ja lapse vahel.

Noorukil tekib petlik arusaamine teismelise eas, et ta on juba täiskasvanud ja tunneb elu ja oma võimeid. Tekib arusaamine, et ema ei mõista, on ajast maha jäänud, vanamoeline. Noor läheb oma probleemidega sõprade juurde, kellel samuti puuduvad elukogemused ja õige arusaamine elust. Varem või hiljem saabub aeg, kus noor avastab, et vajab kellegi vanema nõu või abi ja oma suureks üllatuseks leiab paremaks nõuandjaks ema. See teadmine on suuremaks rõõmuks nii noorele kui emale. Ajad muutuvad, ema armastus ei muutu. Kõnele järgnes ühislaul „Ema süda".

Ingi-Mai Loorand meeldivas Muhu rahvarõivais deklameeris Tiina Tuvikese „Eesti ema" ja mängis klaveril F. Chopini „Waltz in A Flat".

Aktuse lõpus A. Lepismaa avaldas tänu väliskülalistele Ingi-Mai Loorandile ja Merike Toomesele, Ringi liikmeile ja Eesti Kodu daamidele, kes korraldanud kohvilaua.

Teadustajaks oli Ringi liige Leida Maldre Väike Maarja rahvarõivais.

Aktus lõppes rahvushümniga.

elna

Leeriõpilased kolmainu koguduses

Pühapäeval, 18. mail toimub leeriõpilaste õnnistamine Toronto Eesti Ev. Luteri Usu Kolmainu koguduses. Sel aastal õnnistatakse Artur Heinma ja Ravo Lainevool. Leeriõpetus, mis algas möödunud aasta oktoobris on seega lõppenud ja noored valmis andma tunnistust oma usust. Jumalateenistusel laulab pr. Õie Laikve, keda saadab organist G. Iltal. Jumalateenistus on armulauaga ning teenib koguduse õpetaja O. Gnadenteich.

Abistamise toimkond tänab

EVV Abistamise Toimkond tänab kõiki rahvuskaaslasi, kes nii suurel arvul võtsid osa Jüri Lina ettekannetest Kanadas olukorra kohta Eestis ja nii heatahtlikult suhtus kiirkorjandusse, et abistada vabadusvõitlejaid.

Samuti tänu nendele, kes enesele üles märkisid Abistamise Toimkonna panga arve numbri Toronto Eesti Ühispangas, 6753, et hiljem annetusi vabadusvõitlejate abistamiseks teha.

EVV Abistamise Toimkond

TÄNUAVALDUS

Toronto Eesti Ap.-Õigeusu koguduse juhatus ja vaimulikud avaldavad oma südamlikku tänu koguduse näitemüügi-perekonnaõhtu üle ootuste õnnestunud kordamineku eest kõigile annetajatele ja heldekäelistele näitemüügist osavõtjatele.

Eriline tänu ja tunnustus oga koguduse Naisringi ja Käsitööringi daamidele, eesotsas oma tublide esinaiste Linda Järvalti ja Valja Tuusaga.

TEADAANNE

Toronto Eesti Segakoori korraline aastapeakoosolek toimub 15. mail kell 6.30 õ. Eesti Majas. Kvoorumi puudumisel algab koosolek tund aega hiljem. Juhatus palub kõiki tegevliikmeid koosolekust osa võtta.

JUHATUS

USUTEADUSLIK INSTITUUT

III ÕPPEAASTA LOENGUTE INTENSIIVNE ISTUNGJÄRK

August 24—31. 1980. EMMANUEL COLLEGE, 75 Queens Park Crescent, Toronto, Ont.

Juhatab Prof. Dr. A. VÕÕBUS. Korraldajad Piiskop K. RAUDSEPP ja ass. O. PUHM.

Lektorid: Prof. dr. A. VÕÕBUS, Dr. J. TAUL, Piiskop K. RAUDSEPP, mag. T. NÕMMIK, õp. W. KOPPERMANN ja dr. R. TOI.

Osavõtu maks $30.—. Ka uued õpilased võivad alata. Registreerida enne 1. juulit, 1980 Piiskop Raudsepp'ale P.O. Box 291, Jordan Station, Ontario, Canada. L0R 1S0. Hea majutamise võimalus lähedal Tartu College'is.

SEEDRIORU VAJAB

Seedrioru noorte suvekodu vajab

SUVEKODU JUHATAJAT ja PEAPERENAIST.

Informatsiooni saamiseks helistada Hillar Amolins'ile (416) 929-9068.

SUVEKODU KESTVUS 6. JUULIST—3. AUG.

Tartu College'is oli 27. aprillil Aino Kure klaveristuudio õpilasõhtu kus esinesid ka Peeter Westerblom — tshellol ja Sarina Westerblom — viiulil. Pildil, vasakult 1. rida: Risto Leivat, Heiki Sillaste, Christopher Timusk, Michelle Crath, Aino Kurg, Paul Crath, Kyllike Sillaste, Sarina Westerbolm, Peeter Westerblom. 2. rida: Julia Fleming, Paul Strauss, Patrick Strauss, Martin Kiik, Kristine Neps, Dace Cielava, Linda Kolli, Annette Carr.

„Eesti Kodu" juhatus. Ees, vasakult: Richard Metslang, Annette Haljaste, Vambola Voika. Tagareas seisavad: Adolf Kold, Robert Talve Evald Herma ja Elmar Maldre. Foto — Elna Kungla

Richard Metslang „Eesti Kodu" president

Esmaspäeval, 5. mail toimus Eesti Kodu peakoosolek 102 hääleõiguslikku osavõtul, kes esindasid 32178 aktsiat.

Valiti „Eesti Kodu" 7 liikmeline juhatus: Richard Metslang — president, Elmar Maldre — abipresident, Vambola Voika — laekur-varahoidja, Annette Haljaste — sekretär, Evald Herma — välisalade hooldaja, Adolf Kolk — tehniline nõuandja, ja Robert Talve — Kodu vanem.

Eelmine president Karl Novek ei soovinud kandideerida.

Siserevisjonikomisjoni valiti Osvald Silm, Ants Pent ja Aleksander Lepismaa. Välisrevidendiks valiti tagasi Gunnar Mitt.

„Eesti Kodu" tegevus on olnud edukas ja harmooniline. Pärast valimisi käsitati päeva- ja tulevikuprobleeme.

AUSTATI K. L. MARLEYD TEMA 90. SÜNNIPÄEVAL

Möödunud laupäeva õhtul toimus Karl Leopold Marley austamine tema 90-nendal sünnipäeval Toronto Baptisti kirikus. See kujunes suursündmuseks juubilarile ja kogudusele.

Kõrgesse ikka jõudes ning veel vitaalsena on Marley elu olnud sisukas ja ulatuslik, mis kulgenud üle mandrite. Juba kodumaal, vahetades kavatsetava elukutsena inseneri ala usulise teenindusele, õppides Saksamaal usulistes seminarides, oli ta tähelepandav. Ta pani aluse vabakoguduste liikumisele, oli hea jutlustaja ja kõnemees. Ka elava mõtte ja osava sulega usuliste ajakirjade toimetaja, paljude raamatute autor ja tõlkija. Tähelepandava kõrvalalana on ta harrastanud ja viljelenud kunsti seda õige mitmest aspektist lähtudes.

Ta on maalija, kunsti propageerija, noori õhutades maalimisele ning ta on kunsti ja kultuuri esemete koguja-kollektsionäär. Oma kunsti algõpetuse saades Ant Laikma stuudio-ateljees, on ta seda omal käel arendanud, kujunedes küllaltki tähelepandavaks maalijaks. Meenuvad mõned akvarellid Tallinna Kunstihoone näitustelt, kuhu ääseda polnud kerge, žürii sõel oli tihe. Kunsti- ja kultuuriharrastajana pälvib tähelepanu tema kollektsioon, milles haruldasi trükiseid eesti ja balti alalt, teoseid kunsti üle, kunstitöid teistelt kunstnikelt ja eriliselt gravüüre vana Tallinnast, lisaks vana portselani ja keraamikat. Kõik kogutud asjatundlikult ja süvenenult. Ta on reisinud palju ja kõikjal on tal olnud silma, et oma kollektsiooni üha rikastada.

Tema austamiseks oli Baptisti koguduse ruumikas kirik tulvil oma kogud. liikmeid, teistest kogudustest, sõpru ja omakseid ligidalt ja kaugelt. Tervituste ja usuliste pühendusköne-de kõrval oli palju laulu ja muusikat. Toronto Baptisti kogudus on ju laulev kogudus, on mtimeid häid muusikajuhte, koore ja musitseerijaid. Kaljo Raidilt on pühendatud juubilarile viisistus Anna Haava sõnadele „Me oleme Põhjamaa lapsed", mille esitas koguduse segakoor Charles Kipperi juhtimisel. See viisistus Anna Haava tunderikka luuletusele Kaljo Raidilt ja esiettekande tõlgendust maestro C. Kipperilt kinnitas ühte väärtlisa meie segakooride repertuaaris.

Pärast kirikut viibiti all koguduse saalis, kus muusika, ettekanded, deklamatsioon ja tervitused vaheldusid. Juubilar ja tema abikaasa Elsa külvati üle lilledega ja kinkidega. Oli palju südamlikkust. Kodumaalt ametivendadelt, ka kaasaegseilt, oli saabunud pikem lindistatud tervitus, mis ette kanti.

Juubeliga koos oli avatud ka K. L. Marley maalide näitus poolesaja tööga akvarellis ja õlis. Enamalt jaolt teostused ajajärgust 1950 alates ning viimaseist aastaist 15 tööd. Kunstnikku on olnud näha Torontos oma erinäitustega, mida olnud paarikümnele lähenedes, kui ka üldnäitustel. Enamalt jaolt Marley looming on akvarellis teostatud, millele hiljem lisandusid õlimaalid. Motiivistikuks on olnud üldjoontes maastik, loodusrealistlikus käsitluses, tundeelamuslikud, kindlailmelised, viimistletud ja läbimõeldud.

Kunagi ühe K. L. Marley näituse puhul mainisin: „Kui nõudlikult me künstile ka ei läheneks, ei saa mööduda Marleyle tähelepanu osutamata", Rahuldustundega võib juubilar seda tõdeda ka selles ühes lõigus oma rikkalikus töös. Parimad õnnesoovid, armas Karl Leopold Marley!

R. Antik

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7

Tel. 862-7115

YOUNG'i FOTOÄRID TORONTOS

Asutatud 1947

PARIM KOHT JÄRGMISE KAAMERA OSTMISEKS

SÕBRALIK TEENINDUS — PROFESSIONAALNE NÕUANNE

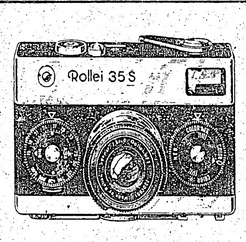

Ees on ootamas ESTO '80 reis ja sündmuste rikkad päevad. Nüüd on aeg mõelda mälestuste jäädvustamiseks. Võtke ustavaks matkakaaslaseks kvaliteet kaamera. Kui ununeb reis — siis mälestuste igavest juttu räägib tagasi toodud rikkalik pildikogu.

MÜÜGIL ALANDATUD HINDADEGA KUULSAD KAAMERAD

ROLLEI · PENTAX · CANON · NIKON · OLYMPUS · ELMO

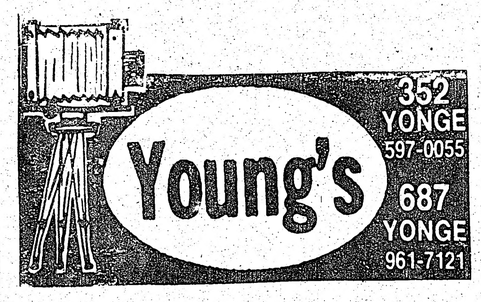

Sisse-vahetus

Chargex

Master Charge

MEIE SÕPRA JA ABI, SÕNA JA SAKRAMENDI TEENIJAT

õpetaja OSKAR PASTIK'UT

Issand ütleb:
Et sa mu kannatlikkuse sõna oled pidanud,
siis minagi tahan sind hoida.
Ilm. 3, 10

austavad leinas

EELK VANCOUVERI PEETRI KOGUDUS
NÕUKOGU ja ÕPETAJA

ARMAST

AUGUST MAALSTEIN'I

mälestavad kurbuses

MANIVALD EELNURME abikaasaga
ARMILDE POOM

SENTA KÕRGEMÄGI'T

mälestavad perekonnad

H. ROONEEM
R. ROONEEM
V. ROONEEM

TÄNUAVALDUS

Südamlik tänu kõigile, kes meie kalli ema

Anna Marie Must'a

viimsele teekonnale saatmisest osa võtsid, lohutasid ja oma armastust avaldasid paljude lilledega ja igal viisil. Eriline tänu praost O. Puhm'ile.

Sügavas leinas türed

LINDA ja ALVINE

Armast

KARL LAPP'I

mälestab kurbuses

EESTI KODU pere

MÜÜGID

MÜÜA

Jõekäärul, Lembitu Ave. suur korras

KRUNT

Tel. 698-1160, õhtuti.

Ootamatult lahkunud koori liiget

KARL LAPP'I

mälestab leinas

EESTI KODU SEGAKOOR

Suri minu armas abikaasa, isa ja vanaisa

KARL LAPP

sündinud 15. juunil 1905 Suure-Kõpus Viljandimaal
surnud 7. mail 1980 Torontos

leinavad kurbuses

abikaasa ANNE
poeg HAROLD perega
tütar ELSIE perega
vend AUGUST abikaasaga Miamis
vend HERMAN abikaasaga Pentictonis, B.C.
vend VILLEM Vancouveris
õepoeg AUGUST Vancouveris

Lahkunud aktiivset liiget

KARL LAPP'I

mälestavad sügavas leinas

„EESTI KODU" PILJARDI- ja BRIDSHI KLUBID

SUUR VÄLJAMÜÜK avamise puhul

THE LAPLAND SHOP & THE NORTHERN LIGHTS

UUES ASUKOHAS, 2420 Lawrence Ave. E.
Scarboro (4. maja idapool Kennedy Rd.)
TELEFON 751-3201

Äri avamise puhul VÄLJAMÜÜK KUNI 17. MAINI

PALJUD ESEMED MÜÜGIL SUURE HINNAALANDUSEGA
Näit. Soome aknakatted, „flokati" vaibad, HUMPPILA klaas, puukingad, põdra- ja lambanahad jm.

TERE TULEMAST! TERE TULEMAST!

ARMAST ABIKAASAT JA VENDA

AUGUST MAALSTEIN'I

sündinud 31. jaanuaril 1914 Paides
surnud 6. mail 1980 Hamiltonis

mälestavad kurbuses

abikaasa TAMARA ja
ÕED Kodumaal

Puhka rahus

Südamlik tänu kõigile, kes minu abikaasa

ERIK HÄÄL'E

surma puhul mind mu leinas lohutasid, teda viimsel teekonnal saatsid, ta puhkepaika lilledega kaunistasid ja leinakuulutustega mälestasid.

Erriline tänu õpetaja Andres Taul'ile sõnalise ja dr. Roman Tol'le muusikalise osa eest. Suurim tänu korporatsioon Vironia ja tema liikmetele, Eesti Korporatsioonide Liidu esindajale, koolivendadele ja sõpradele, kes minu abikaasat soojade järelhüüetega mälestasid ja nii rohkearvuliselt tema ärasaatmisest osa võtsid.

LESK

Kallist perekonna sõpra

AUGUST MAALSTEIN'I

mälestavad sügavas leinas

LEO NIIHOLM perekonnaga
AUGUST RUUSAUK perekonnaga
LEMBIT SAAR perekonnaga
HELMAR TOOMSALU perekonnaga

Kallist varalahkunud kauaaegset sõpra ja spordikaaslast

AUGUST MAALSTEIN'I

mälestavad sügavas leinas

ARNOLD TILL
ASTA TILL
RIK TILL
ROY TILL

Puhka rahus
võõramaa mullas!

Armastus ei hävi ilmaski,

Armast koguduse liiget

STELLA JALAKAS'T

mälestab ja avaldab kaastunnet leinajaile

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

Head sõpra

STELLA JALAKAS'T

mälestavad

HEINO ja REIN MEIUSI

Armast kooli abidirektorit

EUGENIA PAJUSOO'D

surnud 23. aprillil 1980 Tallinnas

mälestavad leinas

TALLINNA LINNA I TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ja
TALLINNA III GÜMNAASIUMI ÕPETAJAD ja ÕPILASED

Unustamata armast sõpra

AUGUST MAALSTEIN'I

mälestavad kurbuses

JUHAN VILUMETS ja
RAID VÄIKEMÄE abikaasadega

Puhka rahus!

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.

Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 18. mail kell 2.00 p.l. TAEVAMINEMISEPÜHA ja LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS. Solist Evi Valge, orelil Leida Pilt.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847

Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

CANTATE DOMINO LAULUDE ÕHTU taevaminemispühal, neljapäeval, 15. mail kell 8 õhtul.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 18. mail kell 11 hommikul. Piiblitund kell 10 h.

VÄLJASÕIDU JUMALATEENISTUS Jõekäärule nelipühal, 25. mail kell 11 hommikul. Teenib koguduse õpetaja. Laulab pühapäevakooli ja leerieelsete koor Margit Viia juhatusel; Vaimulik orkester Inga Korjuse juhatusel. Einelaud. Sportlikke mänge.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kell 6—8 õhtul.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.

Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 18. mail eestikeelne JUMALATEENISTUS kl. 4 p.l. (vahetatud kellaaeg, lätlaste leerilaste õnnistamine kl. 11 hom.)

Pühapäeval, 25. mail PIHIPÜHA JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Armulaud leerilaste vanematele, vanavanematele, vaderitele ja sõpradele.

Pühapäeval, 1. juunil LEERILASTE ÕNNISTAMINE kell 11 hom. Solist Irene Loosberg. Ingliskeelne jumalateenistus kell 1 päeval.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

LEERIÕPILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 18. mail kell 1.30. Laulab pr. Õnne Laikve. Jumalateenistus on armulauaga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Pühapäeval, 18. mail kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 e.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb külalisena Ü. Meriloo. Segakoor. Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK. Ü. Meriloo. Noortekoor.

Hamiltonis pühapäeval, 18. mail kell 3 p.l. YMCA saalis PIIBLITUND. Rooma kirja vaatusi. K. Raid.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 18. mail kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: A. Seppur ja jutl. E. Saraoja.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.

Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #90
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8173

Laupäeval, 17. mail kell 7 õ. PIIBLITUND.

Pühapäeval, 18. mail kell 1.15 PÜHAPAEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Duett laule Ingrid ja Evert Söderholm'ilt.

Teisipäeval, 20. mail kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 25. mail kell 1 p.l. LEERILASTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Armulaud. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raag'i juhatusel. Laululehed.

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS

Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6

Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton,
Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410

Pühapäeval, 25. mail kell 11.15 NELIPÜHA ja LEERINOORTE ÕNNISTAMISE JUMALATEENISTUS. Jutlustab piiskop Karl Raudsepp, teenib koguduse õpetaja. Kaastegevad H.E.S. Segakoor Olaf Kopvillemi juhatusel ja sopran Tamara Norheim. Orelil Eva Rammo. Armulaud kõigile kaetud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Eesti arst valvekorras

17. ja 18. mail
dr. T. Kuutan 751-6141

24. ja 25. mail
dr. H. Tari 922-3824

31. mail ja 1. juunil
dr. R. Pahapill 921-7777

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR

Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay

Telefon: 869-1777

24-tundi telefonivalve

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA

4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

OPTIKUD

J. RATAS

Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

KORTERID

Üürile anda
MÖBLEERITUD TUBA
keedu ruumiga Avenue Rd. ja Cottinghami rajoon. Tel. 924-1351

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse
LASTEHOIDJAT
Scarborosse Kingston Rd. ja McGowan rajooni. Tel. 266-0034.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 • 489-8002

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00, 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse — 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Õnn on olnud eriti helde Ludmilla Naarismaale. Juba teistkordselt võitis ta „Wintario" loteriil 100 000 dollarit. Seekord koos oma tütarde Tiiu Verret'i ja Helle Paluoja'ga, kelle süles on pildil pisikene Tina.

Ludmilla Naarismaa on juba mõnda aastat lesk. Helle Paluoja elab Agincourt'is ja Tiiu Verret Oshawas. Nad ütlesid, et maksavad võidetud rahaga oma majade hüpoteegid. Foto — „Toronto Sun"

Udo Ronimois

IN MEMORIAM

Kevad on aastaaeg kus loodus ärkab talveunest ja päikese soojusel tärkab taas uus elu. Sel ilusal kevadisel ajal armas sõber pidid Sa kõige kõrgema kutsel oma maise teekonna lõpetama ja igavikku rändama, mis on valusaks löögiks Su perele ja ka rohkearvuliste sõpradele.

Sa sündisid kargel talvekuul, 5. detsembril 1924 Tallinnas, kus Sa said oma alg- ja keskhariduse. Saksa okupatsiooni ajal läksid Sa Soome, kus tegid kaasa lahinguid idarindel kuuludes JR 200 koosseisu. „Oma ettenägelikkusega Sa ei läinud mitte tagasi Eesti vaid siirdusid Rootsi, kus astusid Sigtuna gümnaasiumi mille lõpetasid 1947 aastal ja abiellusid samal aastal Mai-Liis Lepniga.

1949 aastal asusite Kanadasse, valides asukohaks Toronto. Sügisel algasid Sa õpinguid Toronto ülikoolis inseneerteaduskonnas mille lõpetasid 1953, asudes tööle Ontario Hydrossa kus Sind praegugi tookordsed kaastöölised mäletavad kui sõbralikku ja abivalmis kaastöölist. Hydrost lahkudes asusid Sa tööle Varamäe ehitusfirmasse kus töötasid kuni surmani olles mõned aastad enne surma firma omanik.

Vaatamata rohkele tööle ja tegevusele võtsid Sa energiliselt osa seltskonnategevusest. Nii olid üks asutajatest Eesti üliõpilaskond Torontos, kuuludes Korp! Fraternitas Estica perre ja olles mitmed korrad küll esimeheks ja ka teistel ametkohtadel juhatuses. Olid Tartu College'i juurde asutatud Akadeemilise Kodu organiseerijaks ja hiljem põhikirja ja kodukorra koostamise komitees.

Asudes tühjade kätega siia maale, oled Sa omale ilusa kodu soetanud, pere kasvatanud ja lapsed koolitanud. Su poeg ja tütar on mõlemad ülikooli lõpetanud. Kirgliku jahi- ja kalamehena veetsid Sa oma vaba aega Mindenis, kus omasid talu.

Mälestused on vaid jäänud neist retkeist, kus me kaminatule valgusel jahi- ja sõjamälestusi vahetasime kuni varaste hommikutundideni.

„Aga siis kui märkan mälestuste truudust sõjasõber, Sinust tunnen puudust."

Puhka rahus!

Hans Kukk

Kanada riigiteenijad mädala töövõimega

Kanada lahkuv riigikontroll James MacDonell raporteeris, et Kanada riigiametnike töövõime on allpool arvustust ja nad teevad ainult murdosa sellest tööst, mida sooritavad samades ülesannetes ametnikud erasektoris. Tervelt 1/3 ametnikke tuleks vallandada ja ülejäänud tuleks oma tööga samuti toime. On palgatud lihtsalt liiga palju ametnikke ja Kanada on üks riike, kus on kolmes sektoris omavalitsuse, provintside ja föderaalvalitsuse ametkonnas kõige rohkem ametnikke. Kanada ametnikke kari lihtsalt sööb Kanada vaeseks. Peaminister P. E. Trudeau lubas olukorda lasta uurida.

KUHU MINNA?

☆ Laup., 24. mail Välismisjoni päev Toronto Eesti Baptisti kirikus algusega kl. 12 p.

☆ Reedel, 30. mail Priit Vesilind — „Tänapäeva Eesti", Tartu College'is algusega kl. 7 õ.

Eha Tarmet-Toomberg

RAHVARÕIVA EHETEST

Üldine reegel ehete suhtes kõlab nii: kõiki rahvarõiva ehteid võime kanda igasugu riietusega, kuhu nad sobivad. Rahvarõiva juurde kanname vaid neid ehteid, mis sinna kuuluvad. Võimalikult iga maakonna oma ehteid!

— Meil on hõbeehteid, mis on huvitavad, omapärased ja kaunid. Praegu on moes keha ehtida, inimkonna kalleima metalli, kullaga. Kahjuks ei sobi kuld rahvarõivaga kokku. Mida aga tõesti võiksime teha, et silmadega preesi juures punased klaas kivikesed ehtsate rubiinidega asetada. Seda on ühe kuldari poolt juba katsetatud. Kui sellise rubiinidega preesi, või briljantidega käevõru kingituseks saad, siis on see suur ja väärtuslik kaasavara ka järgmistele generatsioonidele. Kulla ja väärriskivide väärtus läheb inimkonna ajaloos pidevat tõusuteed. Meie vana-vanaisadel olid mitmenaelased plekk kompveki purgid veel kuldraha täis. Vanaisade ajal hakkas kuldraha käibelt kaduma ja meie isade ajal kadus täiesti. 1977 aastal algas kulla palavlikuline ostmine, mis neelas 2/3 väärismetalli toodangust ja jätkub.

MIKS INIMENE EHIB ENNAST?

Ehtimistungi on analüüsinud põhjalikumalt saksa kuulsad psühholoogid Freud ja Jung oma kasvatusteaduslikkudes raamatutes. Ehtimine esineb iga kultuuri juures. Ehteid kannavad ka need lõunamaalased, kelle riietus on väga napp. Teadlased tõendavad, et inimese tung end ehitada on sama vana kui inimkond ise. Sellest kõnelevad assüürlaste ja egiptlaste hauakambrite, kogu Euroopa ja ka Eesti arheoloogilised leiud kiviajast peale.

Ehted kuulusid meil eelkõige naiste pidulike rõivaste juurde. Meestel oli neid vähe. Ehete kandmist on mõjutanud usk, ametala (peamiselt meeste juures) ja ka ebausu pärast kanti talismani kui kaitsvat kätt. Eesti naised on sajandite vältel oma rõivaid kaunistanud väga rohkete ehetega, millest kõnelevad etnograafilised kogud muuseumites kui ka erakogudes. Meil on tarvitatud peamiselt kolme sorti ehteid, need on sõrmused kaelaehted ja rinnaehted. On ka väga huvitavaid käevõrusid, näiteks Setumaal, kuid miskipärast on käevõrude kandmist välditud.

SÕRMUSED

Neid esines meil väga rohkearvuliselt. Maaleiud kõnelevad esimesena nn. spiraalsõrmustest XVI sajandil. Siis tulid XVI ja XVII sajandil pitserisõrmused. XVIII—XIX sajandi sõrmustes esineb juba neli põhilist rühma 1) ühelaiune võru, 2) harisõrmus ,mille võru on mõlemalt poolt ümbritsetud esiküljel laieneva harjaga. 3) Sõrmused laieneva kilbiga, kusjuures võru enne harjani jõudmist hargneb kaheks ja moodustab azhuursed kolmnurgad. Viimatinimetatud sõrmused on olnud suure levikuga nii Põhja-Eestis kui ka saartel. 4) Silmadega sõrmused, mille võru ehivad kas punased või rohelised klaasist silmad. Arvult oli „silmi" üks või kolm. Silmadega sõrmused olid Lõuna-Eestis levinenud, aga mitte silmadega preesid!

Sõrmuse kinkis peigmees pruudile juba kosjade ajal, mis pidi andma maagilist kaitsevõimet ja tooma suurt õnne. Harjumaal Jüri Kihelkonnas oli veel 1860-ndail aastail pruuk, et peigmees, kui ta mitte vaene ei olnud, viis pruudile mitu sõrmust. Pulmas kinkisid peiupoisid näitsikutele ka sõrmuseid. Ehted pärandas ema tütardele.

Millest valmistati meie rahvapärased ehted?

Valdavas enamuses hõbedast. Hõbeda kõrval ka odavamaid metalle, eelkõige vaske ja selle sulameid. Suurema vasesisaldusega (vask + tsink) sõrmuseid kutsuti „punaseks vaseks" ja see oli hinnatud oma kullavärvilise läike tõttu. Vähema vase ja tsingi segust saadi valgevask. Ehteid on eestlased valmistanud pronksist, tinast ja rauastki. 1825 aastal leiutasid sakslased n.n. uushõbeda (niklist, vasest ja tsingist koosnev metallisulam) mis, levis ka meil ja leidis ehete valmistamisel rakendamist. Setu naiste rohked kaelakeed on harilikult just sellest uushõbedast ja ei määri kaela.

Tütar ema jälgedes. Hambaarstide Maret ja Piret Truuverti pildi avaldas Toronto päevalehe „Star" kaasanne ajakiri „Today" Emadepäeva puhul avaldatud artikli raames, milles juttu emadest ja tütardest.

MALE

Toronto Eesti Maleklubi aprillikuu 7-voorulisel kiirmale turniiril võitis soomlane P. Hirvonen 6 punktiga (5 võitu ja 2 viiki). Teist ja kolmandat kohta jagasid Valter Puna ja E. Ylänkö (5½ p.). Turniirist võtsid osa veel järgmised maletajad: A. Järvine (silmapaistev noormaletaja), V. Pikkand, B. Ristimägi, P. Smeelen ja I. Talve. Väljaspool turniiri maletasid V. Järvine, H. Meiusi ja E. Sarnak. Turniiri kohtunikuks oli L. Joselin.

Klubil on kavas korraldada N. Küttise karika turniir alla 15 aastat vanadele noormaletajatele.

Klubi järjekordne maleturniir toimub 22. mail kell 7.30 õhtul Toronto Eesti Majas. Kõik malehuvilised on teretulnud.

Aeg

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Eesti „Apelsinid" Soome raadios

HELSINGI (M. E.) — N. Liidu tänapäeva kõige populaarsemat popansamblit „Apelsin" oli kuulda kaks korda Soome ringhäälingus 20 minutilises saates, mille koostajateks olid toimetajad Kemppainen koos Vuoro laineniga. Kavas intervjueeriti helilooja Tõnu Aaret, kes toreda soomeeesti segakeelega vastas küsimustele.

„Apelsini" toodangust esitati laulud „Juhtum", „Lahkuminek", „Leierkast" ja „Raamid".

Ansamblis mängib kaheksa meest, kelledest kellegil pole muusika peamiseks tööks. Tõnu Aare (kitarr, suupill ja mandoliin), Gunnar Kriik (basskitarr, klaver), Ott Arder (viiul), Mati Nuude (balalaika), Ivo Linna (kitarr), Harri Kõrvits Jr. (löökriistad) ja Ants Nuut (tromboon, juhtiv solist).

Nende poolt on senini ainult üks heliplaat ilmunud ja nüüdki raadios kuuldud lood olid Tõnu Aare isiklikus kodustuudios lindistatud. Ta elab nimelt ühes Tallinna eeslinnas asuvas eramajas, kuhu on ehitatud „Apelsini" jaoks ühest toast stuudio. Toimetaja arvaski, et selleks oli vaja kõikide sugulaste vanad madratsid seintele akustika parandamiseks.

Välismaa ansamblitest on „Apelsinide" eeskujuks „The Beatles" ja soome vastavatest „Hullujussi" koos „Hurriganes'ga", „Apelsin" on nii moes N. Liidus, et möödunud jaanuaris nad olid neljas Kesk-Vene linnas ringreisil pakkudes kokku 52 kontserti!

Oi, aegu ammuseid!

Mõned aastad tagasi oli Eestis väga populaarne vana vene romanss „Need olid päeval" (ingliskeelse tõlke järgi), algul oli see tõsi küll keelatud kui „valgekaartlaste laul", mille biitlid Läänes üles soojendasid. Lõpuks aga lepiti sellega, nii et seda tohtis esitada ka raadios ning loodi ka eestikeelne variant „Oi aegu ammuseid!" See kõlas tihti TV-s.

Tolle pealkirja otsustasid ära kasutada rahvuslikult meelestatud isikud, kes laskid ringlema hoopis isemoodi versiooni laulust „Oi, aegu ammuseid!"

Meenub tihti väike armas Eesti,
vanasti veel vaba oli ta.
Nüüd löönud venelased mesti:
„seltsimehi" tuleb aidata!

Vanasti oli mul oma maja,
kus ma võisin rahus puhata,
Venelasi täis on nüüd mu maja,
keldris hiirte seltsis elan ma.

Kes on küll süüdi ses, kas tõesti
eesti mees,
et kommunismi jamps on kõigil
peas?
Ei saa sa salata, pole miskit
parata,
et eesti mees on omadega sees.

Ref. Oi aegu ammuseid,
oi aegu kauneid neid!
Kui tuleks valge laev,
siis kaoks piin ja vaev
ja poleks enam punaste parteid.

Olid ajad, olid majad, laual seisid
sink ja või,
perenaine kapist rohket kraami
välja tõi.
Tulid ajad, läksid majad, laualt
kadus sink ja või,
perenaine nurgast punalipu välja
tõi.

J. L.

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele
ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID
kvaliteet materjalid
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

NALJAD

„Miks nõuavad jalgpalliprofid kaubamajadelt ühe autogrammitunni eest nii metsiku hinna?"

„Kirjutamine on ka suurte jõupingutustega seotud."

☆

Reporter küsib kriminaalromaanide autorilt:

„Mis on teie kõige rafineeritum teos?"

„Viimase tulumaksulehe täitmine."

☆

Aadlisõost mehhiklane sõidab Texasesse. Hotellis küsib portjee:

„Teie nimi, palun?"

„Don Manuel de la Fuaente de Mora Y Aragon de los Sanchez en Paellas."

„Okei," urahtab portjee. „Tulgu see jõuk kõik sisse, aga viimane paneb ukse kinni."

Pedestri Jaan

VANAPOISI MATUS

Nagu alati suviseil laupäevahommikuil, kihas St. Jerome'i turul elav tegevus. Talunike ja vaheltkauplejate müügilaudade rivid kahelpool müügipromenaadi ägasid aed- ja puuvilja-kuhjade all ostjaile sorimiseks müüjate ergutushüüete saatel. Perepoegi ja -tütreid askeldas laudade taga kättemõõtmas ostjaile nende osa, kuna nende isad-emad aeg-ajalt oma põlle- või püksitaskust välja rebisid kokkukeeratud paberraha patakaid, et neid täiendada sissekasseeritud uute „piastre'itega" või neist välja koorida vahetusraha.

Tavaliste turulistega võidu oli turul Emakese Looduse andidest osa nõudmas ka hulk suvitajaid teel oma suvilaisse. Süled täis kaupu puges rahuldatud ostjaid rahvamurru seest välja, et kummutada oma kandameid parkimisplatsil ootavaisse autodesse, kuna uued juurdetulijad võistlesid vabanenud parkimiskohtade pärast.

Äkki hakkas eemalt kostma hõikeid ja rämedat naeru autode tuututamislärmi saatel. Seda põhjustasid paar autot, mis peagi parkimisplatsi piiravale tänavale seisma jäid. Esimese auto pärakastilt oli kaas pealt ära võetud ja kastis, ehk n.n. „trank'is" istus lihav noormees põhkude peal. Alasti, kui mitte arvestada bikiinimõõdulisi aluspükse, mis istuja rasvavoltide vahelt vaevalt välja paistsid. Autodest hüppas välja trobikond nokastanud noormehi, kes oma alasti kaaslasele suuremat tähelepanu osutamata käratsedes turu poole sööstsid. Kui alasti nooruk teistega oleks ühineda tahtnudki, siis oleks see olnud võimatu, sest ta oli ohelikega oma paigale kinni seotud. Oma käsi sai ta tõsta ainult rinnuni ja köis tema vöö ümber oli asetatud nii, et vähimagi katse juures püsti tõusta oleks ta kaotanud oma püksid. Poomisnööri viisil sõlmitud köis tema kaela ümber oli teist otsa pidi auto ukselingi külge seotud. Poisi rind ja turi oli mingi kleepiva ainega üle kallatud ja udusulgi täis. Istuvat Buddat meenutava noormehe grimmeeritud näo ilmes oli midagiahastavat ja ta huuled värisesid hoolimata palavast ilmast. Ta ei tõstnud oma pilkugi auto ümber tungleva rahvahulga poole, rääkimata reageerimisest pilkeile.

Uudishimulikke tuli ja läks. Mõnele piisas ainsast pilgust sellele veidrale stseenile, mõni jäi kauemaks. Viimaste hulgas oli eriti suvitajaid, kellele see vaatemäng näis olevat uudiseks ja arusaamatuks. Alati oli aga mõni asjatundja käepärast võhikuid asjaga kurssi panema.

„See on vanapoisi matus — l'enterrement de vieux garcon", seletas üks hambutu eidekene sellise inimese innukusega, keda alati on ignoreeritud ja lõpuks ometi on peetud vääriliseks oma teadmistega teisi valgustama. Nii said võhikudki teada, et oli käsil ühe põlise Quebeci rituaali täitmine ühenduses peigmehe lahkumisega poissmehe seisusest.

Vanapoisi matus on tänini sügavalt juurdunud prantsuse külaühiskonnas ja sellele traditsiooni täitmise viis sõltub „matuseliste" viinastunud ajude leidlikkusest. Peigmeest veetakse külavahel ringi puuris või talutatakse lõa otsas auto või ratsahobuse järel. Teda riietatakse naeruväärselt või kistakse alasti. Teda võietakse värviga, meega, tõrvaga või siirupiga, et talle külge kleepida udusulgi, saepuru, jahu või aganaid.

Rituaal St. Jerome'i turul jätkus sellega, et peigmehe sõbrad äsjaostetud mune tema lagipähe puruks peksma hakkasid. Peigmehe katsed takistada munade sisu valgumist silmakoopaisse olid asjatud, sest ta köidikuis käed ei ulatunud nii kõrgele. Kleepiv mass voolas aeglaselt alla mööda ta põski, kõrvataguseid ja kukalt kui ta sõbrad kahelt poolt korraga oma Cadillac'i sisse trügima hakkasid. Söiduki roostepitsidega ehitud küljed ja mõlkis kere ei jätnud kahtlust, et ta mõne aasta võrra vanem oli kui ükski sõitjatest, kes tema istmete rebenenud polstril rüselesid. Auto lagunenud summutaja oli abitu taltsutama kõrvulukustavat startimismüra kui „matuselised" lahkusid samasuguse lärmiga nagu nad tulnud olid, jättes maha paar-kolm vanameest sinise suitsupilve sisse poksutama oma kustuma kippuvaid piipe ja oma vahel muljeid vahetama. Kas sellest, kui neidki poissmeestena maeti siis kui külapoisid veel unistadagi ei osanud autoga külavahel ringikihutamisest. Ajad on muutunud, kuid endiselt leidub küllalt neid, kes endid lõbustada tahavad peigmeest kiusates, nagu leidub peigmehi, kes tunnevad endid alahinnatuina, kui nende sõbrad ei oska näha neis uljaid elumehi, keda on võimatu murda abielumehe taltsate eluviiside sisse muidu, kui vanapoiss nende sees mulla alla puhkama on pandud.

Kus aga lõpeb põlise rahvatraditsiooni harrastus ja algab lihtlabane toorus? Kas on „vanapoisi matuses" tõesti midagi, mille üle üks tsiviliseeritud inimene heasüdamlikult naerda saab, või hõljub tema kohal tõelise matuse ängistav vari?

Kui mõned aastad tagasi ühe suurejoonelise vanapoisi-matuse puhul Schefferville'is kahe autotäie „matuseliste" omavahelisel võiduajamisel üks auto kuristikku veeres, siis lõppes pidustus neljale noormehele haigla esmaabi ruumis. See aga polnud veel põhjuseks, et pidu katkestada ja alles järgmisel hommikul märgati veel ühe noormehe puudumist. Tema elutu keha leiti kuristiku põhjast rippumas põigiti üle ühe puu oksa.

TORONTO LINNA

TEADE JÄÄTMETE ÄRAVIIMISE KOHTA

VICTORIA DAY ja QUEEN'S BIRTHDAY — esmaspäeval, 19. mail 1980

Esmaspäeval, 19. mail 1980 ei ole jäätmete äraviimist.

Regulaarne esmaspäevane äraviimine on **teisipäeval.**

Regulaarne teisipäevane äraviimine on **kolmapäeval.**

Kolmapäeval, 21. mail **EI OLE AJALEHTEDE** ja suurte esemete (külmutuskapid, diivanid, madratsid, aiapraht jne.) äraviimist.

Kolmapäeval, 28. mail on ajalehtede ja suurte esemete äraviimine.

Meeldetuletus: Torontos on 16 klaasi ja plekk purkide ümbertöötamise (recycling) depood. Lähemaks informatsiooniks helistada tel. 367-7850.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

TOWING SERVICES — COLLISION — REFINISHING
Asjatundlik töö — Mõõdukad hinnad
TIM'S AUTO BODY LTD.
24-28 Howard Park Ave.
Toronto, Ont. M6R 1V5
FILTSOS BROS. & ASSOCIATE
Telefon 533-8451, 533-8452